

Proef ingediend met het oog op het behalen
van de graad van Master in de Agogische Wetenschappen

“HET JEUGDBELEID VAN DE EURO- PESE UNIE ONDER DE VLAAMSE LOEP”

Een kritische beschouwing van Vlaamse jeugd(werk)actoren over het jeugdbeleid van de Europese Unie

WETENSCHAPSwinkel
Brussel

I.s.m. Departement CJSM

YASHOMATI RINA DOERGA MISIER
2016-2017

Promotor: Prof. dr. Guy Redig
Psychologie en Educatiewetenschappen

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

Proef ingediend met het oog op het behalen
van de graad van Master in de Agogische Wetenschappen

HET JEUGDBELEID VAN DE EUROPESE UNIE ONDER DE VLAAMSE LOEP

**Een kritische beschouwing van Vlaamse
jeugd(werk)actoren over het jeugdbeleid van de
Europese Unie**

**YASHOMATI RINA DOERGA MISIER
2016 - 2017**

Promotor: Prof. Dr. Guy Redig
Psychologie & Educatiewetenschappen

Aantal woorden: 11028

Samenvatting Masterproef

Naam en voornaam: Doerga Misier Yashomati

Rolnr.: 0535121

KLIN	☐
AO	☐
ONKU	☐
AGOG	☒

Titel van de Masterproef: Het jeugdbeleid van de Europese Unie onder de Vlaamse loep. Een kritische beschouwing van Vlaamse jeugd(werk)actoren over het jeugdbeleid van de Europese Unie.

Promotor: Prof. Dr. Guy Redig

Samenvatting: (295 woorden)

Beleidsevaluatie is noodzakelijk om na te gaan of het beleid al dan niet het probleem heeft opgelost of in welke mate de geplande doelen bereikt zijn. Dit onderzoek heeft het Europese jeugdbeleid geëvalueerd bij Vlaamse jeugd(werk)actoren met het doel inzicht te verschaffen in het jeugdbeleid van de EU, het inventariseren van sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid en het formuleren van aanbevelingen. Het onderzoeksterrein is afgebakend tot de EU-jeugdstrategie 2010-2018 en een instrument van deze strategie, namelijk de gestructureerde dialoog. Verder zijn het programma dat uitvoering geeft aan de EU-jeugdstrategie en een actie die voortkwam uit de eerste gestructureerde dialoog geëvalueerd, respectievelijk het Erasmus+-programma 2014-2020 en de jongerengarantiereregeling. Er is onderzocht in welke mate jeugd(werk)actoren vertrouwd zijn met het EU-jeugdbeleid, welke aspecten van het jeugdbeleid zij als de sterkste en zwakste beoordelen en hoe het EU-jeugdbeleid sterker gemaakt kan worden. Voor dit onderzoek zijn bij 11 jeugd(werk)actoren interviews afgenomen. De resultaten van het onderzoek zijn vervolgens voorgelegd aan twee experts die hun feedback gaven. Uit het onderzoek is gebleken dat meer dan de helft van de respondenten vertrouwd was met de onderwerpen. De rest was niet goed bekend met de onderwerpen, wat zij zelf beaamden en ook bleek uit enkele punten die werden aangehaald, terwijl die niet ter zake deden. De respondenten staan positief tegenover het EU-jeugdbeleid, de strategie en de programma's blijken waardevol. De jeugd(werk)actoren bevelen de EU aan om zich sterk te blijven maken voor jeugdwerk en jeugdwerkontwikkeling. Verder is gebleken dat respondenten een aantal zaken opsomden als

zwaktes van het EU-jeugdbeleid zoals te veel en vage thema's in de EU-jeugdstrategie, de administratieve last bij projectaanvragen en de communicatie vanuit de EU. Communicatie vanuit de EU kan deze ideeën die leven bij delen van de Vlaamse jeugd(werk)actoren zuiveren en eventuele plooien gladstrijken.

Woord vooraf

Inleiding

Prof. Dr. Guy Redig dankuwel! Heer Jan Vanhee dankuwel! Dank voor de begeleiding, kritische feedback, uw tijd, motivatie en geduld.

Probleemstelling

Het schrijven van deze masterproef was een intensieve, zware, maar zeer leerrijke ervaring. De keuze van een onderwerp was niet makkelijk. Na enige tijd werd de Wetenschapswinkel geraadpleegd, maar toen was er een luxeprobleem...zo veel keus. Uiteindelijk werd er een keus gemaakt en met hulp van de professor werd het onderwerp gefinaliseerd. Het begon met wat opstartproblemen, maar gaandeweg het traject liep het steeds vlotter. Wat een uitdaging...

Conclusie

Wat ik allemaal erbij heb geleerd en de groei die ik heb doorgemaakt, zijn moeilijk onder woorden te brengen. Ik ben in ieder geval blij dat het achter de rug is en slaak een zucht van verlichting.

Bijlage

Een speciale dank gaat uit naar het Caribu Erasmus Mundus Action 2 programma, dat mij de gelegenheid bood deze Masteropleiding te volgen. Jozefien van de Wetenschapswinkel, het departement CJSM afdeling jeugd, de heer Koen Lambert en alle respondenten voor hun medewerking. Ten slotte de attentie van familie, vrienden en nieuwe vrienden, een niet te onderschatten factor tijdens dit avontuurlijke en leerrijke geheel.

Dikke Merci

Yashomati Rina Doerga Misier

Mei, 2017

Inhoudsopgave

Samenvatting Masterproef	I
Woord vooraf	III
Inhoudsopgave	IV
Lijst van afkortingen	VII
Deel 1	
Inleiding	1
1.1 Probleemstelling	1
1.2 Literatuurstudie	3
1.2.1 Begripsdefiniëring - jeugd, beleid, jeugdwerkbeleid & jeugdbeleid	3
1.2.2 Het jeugdbeleid van de Europese Unie (EU)	3
1.2.3 Resultaten EU-jeugdbeleid	4
1.2.4 Het jeugdbeleid van de Raad van Europa	5
1.2.5 Jeugdbeleidsontwikkeling van de EU in vogelvlucht	5
1.2.6 Jeugdwerk	6
1.2.7 Jeugdwerk in relatie met het internationaal jeugdbeleid	8
1.2.8 Landelijk jeugdwerk	9
1.2.9 Onderzoek over het jeugdbeleid van de EU	9
1.2.10 Conclusie literatuurstudie	10
1.3 Onderzoeksvragen	10
Deel 2	
Data en methode	11
1.1 Dataverzamelmethode	11
1.2 Onderzoeksofzet	11
1.3 Respondenten	12
1.4 Meetinstrument	14
1.5 Analyseprocedure	14
Deel 3	
Analyse	15
1.1 Bekendheid EU-jeugdbeleid	15

1.2	EU-jeugdstrategie 2010 – 2018	16
1.2.1	De sterktes van de EU-jeugdstrategie 2010-2018	16
1.2.2	De zwaktes van de EU-jeugdstrategie 2010-2018	17
1.3	Gestructureerde dialoog	18
1.3.1	De sterktes van de gestructureerde dialoog	18
1.3.2	De zwaktes van de gestructureerde dialoog	19
1.4	Erasmus +-programma 2014 – 2020 (YIA)	20
1.4.1	Sterktes Erasmus+-programma	20
1.4.2	Zwaktes Erasmus+-programma	21
1.5	Jongerengarantieregeling	22
1.5.1	Sterktes jongerengarantieregeling	22
1.5.2	Zwaktes jongerengarantieregeling	23
1.6	Prioriteiten EU-jeugdbeleid	23
Deel 4	Discussie en conclusie	25
1.1	Bespreking onderzoeksresultaten	25
1.1.1	Bekendheid EU-jeugdbeleid	25
1.1.2	EU-jeugdstrategie 2010-2018	26
1.1.3	De gestructureerde dialoog	26
1.1.4	Het Erasmus+-programma (YIA)	27
1.1.5	De jongerengarantieregeling	28
1.1.6	Prioriteiten EU-jeugdbeleid	29
1.2	Praktische en beleidsaanbevelingen	29
1.3	Beperkingen van het onderzoek	30
1.4	Aanbevelingen voor verder onderzoek	30
1.5	Conclusie	30
	Referenties	32
	Bijlagen	35

1. Informed consent.....	35
2. Informatiebrief.....	36
3. Topiclijst interview.....	37

Lijst van afkortingen

CJSM	-	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
JOP	-	Jeugd Onderzoeks Platform
KLJ	-	Katholieke Landelijke Jeugd
KSA	-	Katholieke StudentenActie
VDS	-	Vlaamse Dienst Speelpleinwerk
VVJ	-	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten
YIA	-	Youth in Action

Deel 1 Inleiding

1.1 Probleemstelling

“Jongeren zijn geen lastige verantwoordelijkheid, maar een essentiële hulpbron voor de samenleving, die aangeboord kan worden om hogere sociale doelstellingen te verwezenlijken” (Commissie van de Europese Gemeenschappen, 2009, p. 2).

Het EU-jeugdbeleid kwam tot stand toen West-Europese landen zich ervan bewust werden dat er een langetermijnstrategie nodig was die aan de behoeften van jonge burgers zou beantwoorden. De strategie zou niet alleen de problemen van de jongeren als sociale groep moeten oplossen, maar hen ook moeten beschouwen als een belangrijke groep die een bijdrage kan leveren aan de gemeenschap (Karlińska, 2013).

Het hoofddoel van jeugdbeleid is volgens Van Gaens et al. (2011, p. 101) “het bevorderen van de culturele en maatschappelijke participatie en de individuele ontplooiing van kinderen en jongeren”.

Denkers binnen de beleidswetenschappen zoals Parsons en Hoogerwerf zien beleid als een cyclus. Deze cyclus bestaat uit de volgende fasen: sociale problemen, agendavorming (van Hoesel et al., 2005), beleidsvoorbereiding, beleidsvorming, beleidsimplementatie, beleidsevaluatie (van Hoesel et al., 2005; Redig, 2015), terugkoppeling en beleidsbeëindiging (van Hoesel et al., 2005).

Beleidsvaluatie kan beschouwd worden als het proces waarbij nagegaan wordt of het beleid al dan niet het probleem heeft opgelost (Matthijs et al., 2005) of nagaan in welke mate de gewenste effecten effectief bereikt zijn (Redig, 2015). De verkregen inzichten van de evaluatiefase kunnen ertoe bijdragen het beleid bij te sturen of te beëindigen (Matthijs et al., 2005). Een sterkte- en zwakteanalyse is een instrument dat ertoe kan bijdragen het beleid, het jeugdbeleid, te evalueren.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen stelt in hun verslag ‘EU-strategie voor jongeren...’(2009) dat betere kennis een noodzakelijke voorwaarde is voor degelijk jeugdbeleid. De commissie geeft in dat verslag ook aan dat het hun voornemen is om jeugdbeleid en jeugdwerk te evalueren. De EU evalueert haar jeugdbeleid ook regelmatig.

Dit onderzoek wil een beleidsevaluatie doen door relevante actoren van het jeugdbeleid in Vlaanderen te betrekken bij het onderzoek en hun evaluatie van het EU-jeugdbeleid. Voor dit onderzoek beperken wij ons tot enkele resultaten van het Europees jeugdbeleid, meer specifiek de EU-strategie voor jongeren 2010-2018 en de gestructureerde dialoog, het Erasmus+-programma (YIA) 2014-2020 en de jongerengarantieregeling.

De doelen van dit onderzoek zijn: inzicht verschaffen in het jeugdbeleid van de EU, het inventariseren van sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid en het formuleren van aanbevelingen.

Dit onderzoek is agogisch relevant, omdat agogische interventie gericht is op welzijnsverhoging van individuen en groepen, die gemeten wordt door hun sociale en culturele ontplooiing. Het Europees jeugdbeleid in Vlaanderen evalueren, aanbevelingen doen, teneinde het jeugdbeleid scherper te formuleren, hetgeen de jeugd en jongeren ten goede komen, is een agogische interventie.

1.2 Literatuurstudie

1.2.1 Begripsdefiniëring - jeugd, beleid, jeugdwerkbeleid & jeugdbeleid

Er is geen eenduidigheid over begrippen zoals jeugd. Verschillende landen hanteren verschillende definities (Vanhee, Lambert, & Redig, 2017). Het is daarom van belang de definities die gehanteerd worden tijdens dit onderzoek expliciet te vermelden. In België en andere zuiderse landen vormt jeugd een paraplueterm, voor onder andere kinderen en tieners van nul tot en met 25 jaar (Vanhee et al., 2017).

Redig (2015; p.17) hanteert de volgende definitie voor beleid "Beleid is dus het bepalen van doelen (als een gewenste toekomst) en het uitstippelen van de weg naar deze doelen (methode), het bepalen van de noodzakelijke middelen en dit alles in een timing."

Volgens Vanhee et. al.(2017) kan jeugdbeleid als volgt gedefinieerd worden: alle inspanningen van overheden expliciet (uitdrukkelijk) gericht op de categorie jeugd.

Jeugdwerkbeleid wordt door Redig (2016) omschreven als het geheel van beleidsmaatregelen die zich heel expliciet naar het jeugdwerk richten.

1.2.2 Het jeugdbeleid van de Europese Unie (EU)

De Europese Unie (EU) telt 28 lidstaten en is een supranationale en intergouvernementele organisatie. Binnen de Europese Unie wordt ook jeugdbeleid vormgegeven. Dit jeugdbeleid wordt uitgevoerd door de bevoegde Commissaris en het Directoraat-generaal Onderwijs en Cultuur (Vanhee et al., 2017). De EU is niet bevoegd om beleid te voeren en wetgeving te maken ten aanzien van jeugdbeleid. De lidstaten zijn daar zelf verantwoordelijk voor.

De Europese Unie heeft beperkte bevoegdheden inzake jeugdbeleid en deze bestaan uit: de ontwikkeling van uitwisselingsprogramma's voor jongeren en jeugdwerkers bevorderen, door de lidstaten te ondersteunen, te coördineren of aanvullingen te plegen door aanbevelingen te doen, resoluties of conclusies en stimuleringsmaatregelen - de deelname van jongeren aan het democratisch leven van Europa te stimuleren (Van Gaens et al., 2011; Delva et al., 2015).

De EU geeft vorm aan het jeugdbeleid door beleidsinitiatieven en specifieke jeugdinstrumenten. Deze zijn: EU Youth Wiki Tool, EU-CoE Youth Partnership, SALTO, De Jongerengarantie, Europass, Vergelijkbaarheid en erkenning van diploma's, Een EU-agenda Rechten van het Kind, Preventie & bestrijding van geweld tegen kinderen en jongeren en Jeugd & Media (Vanhee et al., 2017).

Het zijn actoren die het beleid voeren. Aangezien bij beleid vaak meerdere actoren betrokken zijn, is het belangrijk dat deze onderling afstemmen over gemeenschappelijke doelen, methodes, middelen en het tijdspanne (Redig, 2015).

1.2.3 Resultaten EU-jeugd beleid

Het jeugd beleid van de EU heeft resultaten geboekt op verschillende vlakken.

- Een is een strategisch kader voor ontwikkelde jeugdzaken zoals een historisch overzicht dat geproduceerd werd, de EU-strategie voor jongeren 2010-2018 en de Europa 2020-strategie.
- Uitgavenprogramma's die zijn opgezet zoals de Erasmus+ en Erasmus voor jonge ondernemers.
- Andere EU-initiatieven die zijn genomen, namelijk de jongerengarantieregeling, het kindbeschermingsbeleid, jeugd en media en de Europese jongerensite (Franke & Mennella, 2016).

Dit onderzoek beperkt zich tot vier concrete onderwerpen, namelijk de EU-strategie voor jongeren 2010-2018, de gestructureerde dialoog, het Erasmus +-programma (het jeugd luik) en de jongerengarantieregeling. Deze programma's worden kritisch besproken door de geselecteerde jeugd(werk)actoren.

De EU-strategie voor jongeren 2010-2018 staat voor een opencoördinatiemethode en een jeugd beleid dat meer op onderzoek en feiten gebaseerd is. Om invulling te geven aan de opencoördinatiemethode, organiseren lidstaten permanente en regelmatige dialoog met jongeren. Twee algemene doelstellingen van de EU-jeugdstrategie zijn: meer en gelijke onderwijs- en werkgelegenheidskansen voor jongeren alsook actief burgerschap, sociale inclusie en solidariteit onder alle jongeren. Het is daarbij de bedoeling op acht actierreinen initiatieven te ontwikkelen: onderwijs en opleiding, werkgelegenheid en ondernemerschap, gezondheid en welzijn, participatie, vrijwilligerswerk, sociale inclusie, creativiteit en cultuur en jongeren en de wereld (Vanhee et al., 2017; Delva et al., 2015).

Een belangrijk onderdeel van de EU-strategie voor jongeren 2010-2018 is de gestructureerde dialoog. Jongeren en beleidsmakers komen hierbij regelmatig bijeen om over bepaalde onderwerpen te debatteren. Middels de gestructureerde dialoog komt een standpunt van jongeren naar voren en wordt deze meegenomen bij het uitstippelen van het EU-jeugd beleid (Europese jongeren site, 2014). Het is de bedoeling op alle niveaus, niet enkel het Europese niveau, jeugd beleid samen met jongeren te maken in plaats van voor jongeren (Vlaamse jeugdraad, 2017). In België is de Vlaamse Jeugdraad belast met de uitvoering van dit project en heeft in het kader daarvan het project Jongerenambassadeurs opgezet (Vanhee et al., 2017).

Erasmus + is een EU-programma voor onderwijs en opleiding, jeugd en sport voor de periode van 2014 tot 2020 (European Commission, 2016). Erasmus is het acroniem van "European Community Action Scheme for the Mobility of University Students" (Persoons, 2005). Onderwijs en opleiding, jeugd en sport kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale-economische uitdagingen waar Europa naar verwachting aan het eind van dit decennium mee te maken zal krijgen. Verder kunnen de voorgenoemde zaken de implementatie van het Europees beleid ten aanzien van groei,

banen, gelijkheid en sociale inclusie ondersteunen (European Commission, 2016). Het Erasmus +- programma streeft ernaar om meer dan vier miljoen mensen, met name jongeren, een studie, opleiding, uitwisseling of vrijwilligerswerk in het buitenland te laten doen (Vanhee et al., 2017). In Vlaanderen is JINT vzw belast met de uitvoering van het Erasmus + Youth in Action programma. Het Youth in Action programma is een apart luik binnen Erasmus +, een programma voor internationale projecten van jongeren en jeugdorganisaties in de vrije tijd (Vanhee et al., 2017; Delva et al., 2015).

De jongerengarantie is een Europese strategie om jeugdwerkloosheid aan te pakken. Jongeren tot 25 jaar worden binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of gestopt zijn met onderwijs geholpen aan een baan, stageplek of vervolgonderwijs op maat (Studiebezoek, 2015). Om de jongerengarantie succesvol uit te voeren, is een goede samenwerking tussen verschillende instanties van groot belang, zoals overheidsdiensten, werkgevers, onderwijsinstellingen. De jongerengarantie is in de hele EU ingevoerd en heeft bijgedragen aan structurele en innovatieve beleidshervormingen (Europese Commissie, 2016).

1.2.4 Het jeugdbeleid van de Raad van Europa

De Raad van Europa, RvE, is de oudste politieke organisatie van Europa, opgericht op 5 mei 1949, en telt meer leden dan de Europese Unie, namelijk 50. De RvE maakt evenals de EU gebruik van een aantal instrumenten om haar jeugd(werk)beleid uit te voeren. De instrumenten zijn: Europese jeugdcentra, Europees jeugdfonds, Jeugdwerk portfolio, Kwaliteitslabel voor jeugdcentra, Partnership RvE en EU, Jeugdministerconferenties en International Reviews of national youth policy. Het jeugddepartement van de RvE stelt richtlijnen, programma's en beleidsinstrumenten op voor het ontwikkelen van jeugdbeleid op lokaal, nationaal en Europees niveau (Vanhee et al., 2017; De Ambassade bureau voor jonge zaken, 2016).

Tot de taken van de RvE behoren het onderhandelen over EU-wetten en deze vaststellen, het beleid van de lidstaten coördineren, het gemeenschappelijke buitenlandse en veiligheidsbeleid van de EU ontwikkelen, internationale overeenkomsten sluiten en de begroting van de EU vaststellen (De Raad van de Europese Unie, 2014).

1.2.5 Jeugdbeleidsontwikkeling van de EU in vogelvlucht

Het jeugd voor Europa-programma (1989-1999) was de eerste concrete samenwerking in de Europese Unie op het gebied van jeugd. Het huidige Youth in action programma is daaruit voortgevloeid en richt zich voornamelijk op informeel leren en jongerenmobiliteit; de vrijetijdssfeer van de jongeren (Van Gaens et al., 2011).

Voor 2001 was er nog niet echt sprake van een jeugdbeleid van de Europese Unie. Het ging toen vaak over de uitwerking van specifieke programma's. Dit veranderde toen het witboek "Een nieuwe stimulans voor jongeren in Europa" in november 2001 werd aangenomen. Belangrijke

pijlers die vervat zijn in het samenwerkingskader zijn: het toepassen van de open coördinatie betreffende jeugdzaken en meer aandacht voor jeugdthema's bij het ontwikkelen van andere beleidsmaatregelen (Van Gaens et al., 2011; Delva et al., 2015).

De Bologna-verklaring werd in 1999 goedgekeurd. Het doel van de Bologna-verklaring is "het creëren van een Europese ruimte voor hoger onderwijs" (geciteerd uit Delva et al., 2015). Deze verklaring heeft erin geresulteerd dat het Europees hoger onderwijs de BachelorMaster-structuur hanteert, waardoor opleidingen met elkaar vergeleken kunnen worden en ook studiepunten overgedragen kunnen worden. In 2012 werd in Boekarest een andere doelstelling geformuleerd, nl. in 2020 moet 20% van alle afgestudeerden een deel van zijn studies in het buitenland genoten hebben (Delva et al., 2015).

Het jeugdbeleid wordt thans ingewerkt in het Erasmus+- programma voor een periode van 2014 tot 2020 (Van Gaens et al., 2011; Delva et al., 2015). Het is het Europees programma voor onderwijs en opleiding, jeugd en sport. Met het Erasmus-programma werd reeds in 1987 gestart (Delva et al., 2015).

De EU streeft ernaar om, in het kader van het Erasmus+- programma, tussen 2014 en 2020 meer dan vier miljoen mensen de kans te geven om een buitenlandse ervaring op te doen (Delva et al., 2015).

1.2.6 Jeugdwerk

Het jeugdwerk heeft een grote bijdrage geleverd aan het ontstaan en het verder ontwikkelen van het lokale jeugdbeleid. Het jeugdwerk is begonnen vanuit een maatschappelijke bewogenheid en ontwikkelde zich in de jaren 50 tot een opvoedingsmethode (Van Gaens et al., 2011). In Vlaanderen, België, wordt jeugdwerk gezien als 'het geven van kansen aan jonge mensen om zichzelf te organiseren, eigen methodes te kiezen en vooral samen een plezierige tijd te beleven' (Vanhee et al., 2017; p.14). Volgens Redig (2016) behoort het jeugdwerk tot een van de meest typische eigenschappen van de Vlaamse cultuur.

Jeugdwerk draagt ook bij tot kwaliteitsverbetering van de samenleving en vervult belangrijke functies. Functies zoals: ontmoeting, spel, (kader)vorming, creatieve activiteiten, amateuristische kunstbeoefening, vorming, kadervorming, permanente groepsvorming, dienstverlening, werken aan structuurveranderingen en het bevorderen van integratie door opvang en begeleiding van groepen die voornamelijk uit maatschappelijk achtergestelde kinderen en jongeren bestaan (Redig, 2016).

Typische kenmerken die het Vlaams jeugdwerk uniek maken, zijn het feit dat het uitsluitend bedoeld is voor jongeren. De verantwoordelijken binnen het jeugdwerk zijn zelden ouder dan 25 jaar. Het jeugdwerk is in mindere mate gericht op het product en meer op het proces en werkt

heel autonoom, het is vrij onafhankelijk van grote systemen. Ten slotte is het Vlaams jeugdwerk niet commercieel (Redig, 2016).

Jeugdwerk onderverdelen in buitengrenzen en binnengrenzen kan op basis van het aanbod en de werksoorten binnen jeugdwerk. Het jeugdwerk onderscheiden van andere vrijetijdsaanbiedingen, de zogenoemde buitengrenzen, kan aan de hand van enkele basiskenmerken. Het jeugdwerk is een formeel aanbod, met een primair pedagogische bedoeling, in de vrije tijd met een duidelijke sociaal-cultureel profiel (Redig, 2016).

Jeugdwerk heeft een aantal eigenschappen die onderverdeeld kunnen worden in primaire en secundaire eigenschappen. Primaire eigenschappen van jeugdwerk: offensief, autonomie en spelen. Secundaire eigenschappen van het jeugdwerk zijn curatief, preventief en opdoen van vaardigheden (Redig, 2016).

Binnen het jeugdwerk kunnen werksoorten en werkvormen sterk van elkaar verschillen, dat zijn de binnengrenzen. De Vlaamse Gemeenschap onderscheidde het jeugdwerk omwille van subsidie op verschillende niveaus, namelijk het plaatselijk particulier jeugdwerk en het gemeenschappelijke jeugdwerk.

Coussée (in Coussée & Mathijssen, 2011) stelt dat onderzoek heeft aangetoond dat het jeugdwerk een bijdrage levert aan sociale vaardigheden, sociale integratie en sociale cohesie. Dezelfde bron geeft ook aan hoe jongeren het jeugdwerk zelf ervaren nl. leefwereldverbredend: de jongeren voelen zich goed en doen dingen die thuis niet kunnen. Jeugdwerk is geen formeel onderwijs, maar een buitenschoolse vorming door professionals en vrijwilligers die bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren. Volgens de Commissie van Europese Gemeenschappen zou jeugdwerk verder geprofessionaliseerd, bevorderd en erkend moeten worden, vanwege de sociaal-economische rol die het heeft (Commissie van Europese gemeenschappen, 2009).

Smits & Elchardus, 2004 (in Coussée & Mathijssen, 2011) geven aan dat vrije tijd centraal staat in het Vlaamse jeugdwerk. Kinderen en jongeren die actief betrokken zijn bij het jeugdverenigingsleven doen vaardigheden op die hen betere kansen op school en op de arbeidsmarkt bieden (Coussée & Mathijssen, 2011). Verder heeft het ook positieve invloed op de gezondheid van de kinderen en jongeren. Uit recent onderzoek is verder ook gebleken dat het jeugdwerk ervoor zorgt dat jongeren zich sterker betrokken voelen bij hun buurt, meningen van anderen meer respecteren en ook meer vertrouwen hebben in anderen (Vlaamse regering, beleidsnota jeugd 2014-2019). Vlaanderen telt meer dan 5000 jeugdwerkinitiatieven, hetgeen aangeeft dat het jeugdwerk zich goed genesteld heeft in de Vlaamse samenleving (Van Gaens et al., 2011).

Een kritiekpunt ten aanzien van het jeugdwerk in Vlaanderen is echter wel de ongelijke deelname van allochtone kinderen en jongeren aan het reguliere Vlaamse jeugdwerk. Dit concludeerde de

Raad van Europa na een onderzoek over het Vlaamsjeugdwerk in 2012 (Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, 2012).

1.2.7 Jeugdwerk in relatie met het internationaal jeugdbeleid

Het jeugdwerk en de jeugdorganisaties zijn dragers van een aantal van de algemene doelstellingen van de EU-jeugdstrategie en actoren die bijdragen tot het realiseren daarvan. Deze actoren krijgen terecht de aandacht van de EU (Europees samenwerkingskader Jeugd, 2010-2016; Delva et al., 2015). De samenwerking tussen de EU en de Raad van Europa, EU-CoU Youth partnership, concentreert zich tegenwoordig vooral ook op jeugdwerk en wel het erkennen en bevorderen van jeugdwerk (Vanhee et al., 2017).

Jeugdwerk leek in het verleden eerder geïsoleerd, maar vandaag wordt er steeds meer verwacht dat het samenwerkt met verschillende sectoren op het vlak van de jeugd (verklaring van de 1° Europese jeugdwerkconventie, 2010). Caluwaerts et al. (2010) stellen dat jeugdwerk een grotere bijdrage levert aan de samenleving dan wordt aangenomen, waardoor het noodzakelijk is om daarover na te denken en daarin te investeren. In de nieuwe EU-Jeugdstrategie (2010-2018) wordt jeugdwerk dan ook als een apart domein beschouwd.

Het European Youth Forum speelt een sleutelrol bij het coördineren van de gestructureerde dialoog, een integraal onderdeel van de EU-jeugdstrategie. De gestructureerde dialoog betreft overleg tussen jongeren en beleidsmakers, gedurende 18 maanden, over één thema, gebaseerd op de algemene doelstellingen van het Europese samenwerkingskader inzake jeugd (European Commission, 2016b). Zoals eerder vermeld voert de Vlaamse jeugdraad dit project in België uit.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media werkt ten aanzien van het jeugdbeleid en jeugdwerk nauw samen met andere landen. De internationale samenwerking, de discussies en politieke beslissingen, heeft invloed op het Vlaamse jeugdbeleid. Vlaanderen is nauw betrokken bij de Europese samenwerkings- en uitwisselingsprogramma's voor jeugd. Ook is Vlaanderen actief in de organisaties en instellingen van de Raad van Europa (Departement Cultuur, Jeugd & Media, 2016).

Het Erasmus+ Youth in Action programma in Vlaanderen wordt door JINT uitgevoerd. Het doel van JINT is de internationale mobiliteit en samenwerking van jongeren en jeugdorganisaties te bevorderen alsook te ondersteunen. (Over JINT, 2011-2016).

De Ambrassade biedt ondersteuning op maat aan jeugdwerkorganisaties. Jeugdwerkorganisaties kunnen voor vormingen over functies of onderwerpen zoals organisatieontwikkeling en jeugd(werk)beleid terecht bij de Ambrassade. Het ondersteunen van de Vlaamse jeugdraad behoort ook tot één van de taken van de Ambrassade. (De Ambrassade, 2016).

De Vereniging Vlaamse Jeugddiensten, VVJ, is er om Vlaamse steden en gemeenten te informeren en te ondersteunen bij hun lokale jeugdbeleid. Ook helpt zij bij het maken van beleidskeuzes (Vereniging Vlaamse Jeugddiensten, 2016).

1.2.8 Landelijk jeugdwerk

Om getypeerd te worden als landelijk georganiseerde jeugdvereniging, moet een vereniging aan jeugdwerk doen met deelnemers uit ten minste vier provincies van het Nederlandse taalgebied of uit drie provincies van het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De jeugdverenigingen die aan deze eisen voldeden, maakten op grond van het decreet van 20 januari 2012 aanspraak op subsidie. Dit decreet is in 2016 afgeschaft. In 2013 en 2014 waren 69 jeugdverenigingen geregistreerd als landelijke jeugdwerkverenigingen. Het landelijk jeugdwerk is zowel eerstelijns- als tweedelijnsjeugdwerk. Eerstelijnsjeugdwerk omdat het 'het' veldwerk is en rechtstreeks in contact is met de jeugd. Landelijk jeugdwerk is ook tweedelijnsjeugdwerk omdat het ondersteuning, begeleiding, informatie en meer biedt aan de verantwoordelijken van de eerstelijns (Redig, 2016).

Op basis van de pedagogische relatie (de afstand tussen jongeren/kinderen) en de methode kan jeugdwerk onderverdeeld worden in eerste-, tweede- en derdelijns jeugdwerk. Op de derdelijns bevinden zich specifieke organisaties die het tweedelijnsjeugdwerk ondersteunen, begeleiden en informeren. Organisaties die hierbij genoemd kunnen worden, zijn onder andere: JINT, Ambrassade, VVJ, Keki en de Vlaamse kinderrechtencoalitie (Redig, 2016).

1.2.9 Onderzoek over het jeugdbeleid van de EU

In 2002 is er een onderzoeksrapport uitgebracht waarin onderzoek is verricht naar de praktijken van jeugdwerkbeleidsplannen in Vlaanderen. Bij dit onderzoek is een SWOT-analyse uitgevoerd. De resultaten geven onder andere aan dat de planmatige aanpak en veelzijdige communicatie een meerwaarde zijn binnen het jeugdwerkbeleid (Bouverne- De Bie & Wildemeersch, 2002). Voor dit onderzoek zijn onder ander leden van stuurgroepen jeugdwerkbeleidsplanning van vier gemeenten bevroegd.

Het Erasmus-programma, meer speciek de academische meerwaarde, werd in 2008 onderzocht door Vermeersch. Voor dit onderzoek werden met name Erasmus-alumni van de VUB bevroegd. De hypothese van haar onderzoek werd niet aanvaard, er was geen duidelijkheid over de waarde van Erasmus voor de academische ontwikkeling.

De Europese Commissie heeft een online bevraging gehouden (juli – oktober 2016) om het Europese jeugdbeleid te evalueren, meer specifiek de huidige Europese jeugdstrategie en de raadsaanbeveling over de mobiliteit van jonge vrijwilligers. De Europese Commissie tracht te weten te komen hoe nuttig en effectief stakeholders en individuele burgers de huidige samenwerking met de EU vinden en hoe ze deze kunnen verbeteren. De resultaten zijn echter

nog niet gepubliceerd (Consultation on the Evaluation of Youth Policy Cooperation in the EU, 2016).

1.2.10 Conclusie literatuurstudie

Over het jeugdbeleid van de EU is er veel literatuur beschikbaar. Wetenschappelijk onderzoek en evaluaties van het EU-jeugdbeleid in Vlaanderen zijn in mindere mate ter beschikking. Of het onderzoek is verouderd, of de onderzoekseenheden waren andere groepen. Wij zijn geen wetenschappelijk onderzoek tegengekomen, waarbij deze programma's van de EU kritisch bekeken werden door jeugd(werk)actoren. Daarom is voor dit onderzoek besloten jeugd(werk)actoren te vragen naar hun visie op het Europees jeugdbeleid.

1.3 Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt als volgt: Welke sterkte-zwakteanalyse maken Vlaamse jeugd(werk)actoren van het jeugdbeleid van de EU?

Deelvragen daarbij zijn:

1. Hoe vertrouwd zijn deze jeugd(werk)actoren met het EU-jeugdbeleid?
2. Welke aspecten beoordelen zij als de meest sterke en waarom?
3. Welke aspecten beoordelen zij als de meest zwakke en waarom?
4. Hoe kan het EU-jeugdbeleid volgens de jeugd(werk)actoren sterker worden?

De doelen van dit onderzoek zijn inzichten verschaffen in het jeugdbeleid van de EU, een inventarisatie maken van de sterke en zwakke punten, zodat het beleid aangescherpt kan worden en de best mogelijke strategie uitgezet wordt.

Deel 2 Data en methode

Dit deel gaat nader in op het type onderzoek, de wijze waarop de data werd verzameld, de respondenten, het meetinstrument en de analyseprocedure. De keuzes ten aanzien van het onderzoek worden ook verantwoord.

1.1 Dataverzamelmethode

De onderzoeksvraag is bepalend voor het type onderzoek. Een beschrijvend kwalitatief onderzoek (Baarda et al., 2013) bleek geschikt te zijn, omdat er middels dit onderzoek gepoogd werd een inventarisatie te maken van het jeugdbeleid van de EU. Aan de hand van meningen en percepties van de jeugd(werk)actoren werden de sterktes en zwaktes, met betrekking tot het jeugdbeleid van de EU, in kaart gebracht.

Indien men wenst na te gaan wat mensen weten, denken, voelen en willen over bepaalde zaken, gebeurtenissen en personen, dan gebruik je volgens Baarda et al. (2013) een interview. Voor dit onderzoek zullen halfgestructureerde interviews worden afgenomen. Bij dit type interview liggen de onderwerpen, de topics, van tevoren vast (Baarda et al., 2013), de exacte formulering van de vragen niet (Billiet & Waage, 2008).

1.2 Onderzoeksopzet

De respondenten van dit onderzoek werden in november 2016 via e-mail gevraagd om hun medewerking te verlenen aan dit onderzoek. In de bijlage kregen de respondenten een informatiebrief, waarin onder andere het onderwerp, het doel van het onderzoek en geschatte duur van het interview werden aangegeven (zie bijlage 1). Voor dit onderzoek werden 15 jeugd(werk)actoren benaderd. Niet alle jeugd(werk)actoren die gecontacteerd werden, reageerden op het verzoek, ook niet na een tweede poging. Het gaat hier om een totaal van zes jeugd(werk)actoren van wie wij geen reactie kregen, namelijk Jes Brussel, Mijarc, Scouting International, Fimcap, European Youth Forum en een Europese jongerenvertegenwoordiger F.P.

De negen respondenten die aangaven bereid te zijn voor een interview, kregen een topiclijst ter voorbereiding van het interview toegemaild. Uiteindelijk werden in januari en februari 2017 elf personen geïnterviewd. De interviews werden afgenomen op een door de respondent voorgestelde datum, tijd en plaats.

Eén van de interviews gebeurde met twee personen. Dit, omdat de gecontacteerde respondent een collega die thuis is in de onderwerpen erbij betrok. Deze respondent werkt in een andere functie samen met die persoon. In een ander geval zijn twee personen van één organisatie afzonderlijk geïnterviewd, omdat beide medewerkers gepland hadden het interview samen te doen. Dit kon wegens dringende omstandigheden niet meer en gebeurde afzonderlijk.

Nadat de interviews waren afgenomen, was het de bedoeling een focusgroep te plannen. Zoals voorspeld was het een grote uitdaging de respondenten op dezelfde dag bij elkaar te krijgen voor de focusgroep. Een zestal respondenten was wel bereid zijn medewerking te verlenen, maar hun beschikbare data matchten niet. Drie respondenten hebben zich afgemeld voor deelname aan dit deel van het onderzoek en één respondent reageerde niet op de uitnodiging. Hierdoor kon de geplande focusgroep niet plaatsvinden.

Na overleg met de begeleider van dit onderzoek, Prof. dr. Redig, besloten wij na de analyse van de resultaten twee experts te interviewen. De personen in kwestie werden, in februari 2017, via e-mail gecontacteerd met het verzoek wederom hun medewerking te verlenen aan dit onderzoek. Beide experts stemden toe en wij spraken af om deze interviews in april 2017 af te nemen. Aan hen werden de resultaten en voorlopige conclusies gepresenteerd. De feedback van deze experts namen wij mee bij de formulering van de definitieve conclusies.

1.3 Respondenten

De data van dit onderzoek werden verzameld door interviews af te nemen bij verschillende jeugd(werk)actoren in Vlaanderen. Vanwege hun deskundigheid op het domein jeugdwerk en jeugdbeleid werd hun mening op het EU-jeugdbeleid, meer specifiek de EU-jeugdstrategie 2010-2018 en het instrument de gestructureerde dialoog, het Erasmus +-programma (YIA) en de jongerengarantieregeling, bevraagd. Via de interviews kon een beeld verkregen worden van hoe zij het jeugdbeleid van de EU ervaren.

Jeugd(werk)actoren waarvan bekend is dat zij actief betrokken zijn bij het Europees jeugdbeleid en actoren waarvan de link met het EU-jeugdbeleid niet algemeen bekend is, werden benaderd voor het onderzoek. Gesteld kan worden dat alle jeugd(werk)actoren dezelfde kans hadden om in de steekproef terecht te komen.

De respondenten konden indien gewenst in de informed consent (zie bijlage 2) aangeven hun naam en organisatie anoniem te houden. Geen van de respondenten had daar moeite mee, echter gaf de vertegenwoordiger van het departement Jeugd, Lieve Caluwaerts, aan het gesprek op eigen titel te voeren. De jeugd(werk)actoren zijn gevestigd in Brussel, Gent, Mechelen, Antwerpen en Leuven. In onderstaande tabel volgt een overzicht van de respondenten.

Tabel 1 Overzicht respondenten

	JEUGD(WERK)-ACTOR	RESPONDENT	FUNCTIE	AFNAME INTERVIEW
1	Ambrassade	Jan Raymaekers	Stafmedewerker	20 januari 2017
2	Afdeling jeugd, CJSM	Lieve Caluwaerts (sprak op eigen titel)	Beleidsmedewerker Internationaal jeugdbeleid	31 januari 2017
3	JINT	Koen Lambert	Directeur	31 januari 2017
4	KSA	Brecht Goerlandt	Nationaal coördinator	01 februari 2017
5	KLJ & Groene Kring vzw	Isabelle Mijncke & Karel Billiet	Kwaliteitscoördinator & Pedagogisch medewerker	02 & 21 februari 2017
6	VDS vzw	Amke Baileul	Verantwoordelijke inhoudelijk beleid	03 februari 2017
7	VVJ	Gert Venken	Projectmedewerker	07 februari 2017
8	JOP	Lieve Bradt & Filip Coussée	Coördinator & Praktijk assistent UGent	09 februari 2017
9	Voormalig Europese jongerenvertegenwoordiger	Lotta Coenen	Vrijwilliger Vlaamse Jeugdraad	23 februari 2017
1	Algemene afvaardiging van de Vlaamse regering bij de EU	Jan Vanhee	Attaché jeugdzaken	11 april 2017
2	JINT	Koen Lambert		14 april 2017

Socio-demografische en socio-economische gegevens van de respondenten die wij vermelden zijn het geslacht en de functies. Van de 11 geïnterviewden waren er zes mannen en vier vrouwen. De geïnterviewden hadden de volgende functies: projectmedewerkers en -coördinatoren, stafmedewerkers, beleidsmedewerkers, pedagogische medewerkers, een directeur, een praktijkassistent en een vrijwilliger.

1.4 Meetinstrument

Een semigestructureerd interviewschema ofwel een topiclijst was het instrument dat gebruikt werd om de onderzoeksdata te verzamelen (zie bijlage 3). Voor het opstellen van de topiclijst werd vertrokken vanuit de literatuur. Deze topiclijst bestond uit drie thema's en een subthema nl. de EU-jeugdstrategie 2010-2018 en subonderdeel het gestructureerde dialoog, het Erasmus+ - programma en de jongerengarantieregeling. Vanwege het karakter van het interview, hadden de respondenten de gelegenheid om uitgebreid in te gaan op de vragen.

Vooraleer gestart werd met het interview vroegen wij de respondenten om de informed consent (zie bijlage 2) te ondertekenen. In dit document werden het onderwerp, doel en procedure van het onderzoek aangegeven. Ook de toestemming om het interview digitaal vast te leggen en vrijwillige deelname aan het onderzoek waren erin opgenomen. Vervolgens bevroegen wij de respondenten over de inhoud van hun functie en hoe lang ze die functie al vervulden. Daarna kwamen de thema's, steeds in dezelfde volgorde, aan bod.

De geschatte maximale duur van de interviews was 60 minuten. Bij de daadwerkelijke afname varieerden deze tussen 35 en 65 minuten.

1.5 Analyseprocedure

Met toestemming van de respondenten werden de interviews middels een dictafoon digitaal vastgelegd. Vervolgens werden deze interviews uitgetypt. De digitale en uitgetypte interviews zijn ter verificatie beschikbaar. Nadat de interviews uitgetypt waren, werden deze in een matrix geplaatst. Op de y-as werden de respondenten geplaatst en op de x-as de topics van het interview. De topics waren de EU-jeugdstrategie 2010-2018 en subonderdeel de gestructureerde dialoog, het Erasmus +- programma (YIA) en de jongerengarantieregeling.

De volgende stap was het analyseren van de antwoorden van de respondenten door het zoeken naar consensus. Vervolgens werden de onderzoeksresultaten uitgeschreven en voorgelegd aan de experts. Deze experts gaven kritische feedback op de resultaten, hetgeen ook verwerkt werd in de bespreking van de resultaten (deel 4). Tenslotte werd het antwoord op de onderzoeksvraag geformuleerd.

Deel 3 Analyse

De resultaten van het onderzoek verkregen uit de interviews komen in dit deel aan bod. De respondenten komen ook aan het woord d.m.v. citaten uit de interviews. De topics van de interviews worden steeds afzonderlijk in een paragraaf toegelicht. Achtereenvolgens komen de volgende topics aan bod: bekendheid EU-jeugdbeleid, EU-jeugdstrategie 2010 -2018, de gestructureerde dialoog, het Erasmus+-programma (YIA) 2014 - 2020, de jongerengarantieregeling en de prioriteiten van het EU-jeugdbeleid.

1.1 Bekendheid EU-jeugdbeleid

Vier van de elf respondenten gaven aan het begin van de interviews aan niet goed bekend te zijn met de onderwerpen, omdat zij zich meer focussen op hun werkzaamheden en zich daarom niet kunnen verdiepen in andere onderwerpen. Desondanks waren zij bereid geïnterviewd te worden en hun medewerking te verlenen aan dit onderzoek. Eén van de respondenten gaf aan zich op het interview voorbereid te hebben door zich in te lezen over de onderwerpen. De respondenten gaven aan tijdens vergaderingen wel het één en ander te horen over deze topics.

'Het gaat soms om prioriteiten leggen en dan wordt er bij ons meer gefocust op het lokaal beleid, omdat dat de meeste impact heeft op onze groepen en dan het Vlaams en Federaal beleid, omdat dat impact heeft op ons als koepel... Met Europa zijn er ook heel wat zaken te doen, maar wij leggen dat zo wat in handen van de Ambassade en de Vlaamse Jeugdraad die de zaken wat nauwlettender opvolgen'

Van de overige zeven respondenten gaf één respondent aan het Erasmus+-programma niet te kunnen bespreken, omdat die daar weinig informatie over had. Drie respondenten van deze groep van zeven bekenden niet veel te kunnen zeggen over de jongerengarantieregeling.

1.2 EU-jeugdstrategie 2010 – 2018

1.2.1 De sterktes van de EU-jeugdstrategie 2010-2018

Aan de respondenten werd gevraagd welke punten de EU-jeugdstrategie in hun optiek sterk maken. Enkele respondenten legden een link tussen de EU-jeugdstrategie en jeugdbeleid. De strategie wordt als kapstok gebruikt om eigen beleid te ontwikkelen. Het jeugdbeleid van Vlaanderen wordt gekoppeld aan de strategie en daarom is het belangrijk dat het bestaat.

'Te proberen die strategie in Vlaanderen te gebruiken als een kader of kapstok om het eigen beleid te ontwikkelen, dat vind ik zelf één van de grote voordelen'

Doordat de EU-jeugdstrategie bepaalde thema's op de kaart zet, worden deze onder de aandacht gebracht en komen er discussies daarrond op gang. Enkele respondenten vonden dat er zodoende gefocust wordt op die thema's.

Wat volgens een paar respondenten de strategie ook sterk maakt, is dat het niet zomaar tot stand is gekomen, maar pas na een lang samenwerkingsproces en discussie met lidstaten en jeugdorganisaties. Het wordt breed gedragen.

'Het is het resultaat van een breed gedragen discussie met lidstaten, met jeugdorganisaties... Er wordt sterk gemaakt in die visie dat jeugdwerk een actieve rol te spelen heeft in het realiseren van de jeugdstrategie en dat het ook wel belangrijk is voor de EU om dat jeugdwerk sterker te maken en kwalitatiever te maken.'

Enkele respondenten vonden het feit dat de strategie uitwisseling stimuleert een sterk punt. Het feit dat landen en individuen van elkaar kunnen leren en de aandacht voor het persoonlijk traject in de strategie werden als positief gezien.

Verder werd door een paar respondenten aangehaald dat zij het een sterk punt vinden dat er financiën vasthangen aan de strategie, en dat landen de kans krijgen de gelden in te zetten waar zij dat nodig achten.

Ook worden door de EU-jeugdstrategie de jeugd en jongeren steeds meer serieus genomen. De jeugd en jongeren als doelgroep staan nu sterker op de agenda bij de commissie en de EU dan tien jaar geleden.

De volgende sterktes van de EU-jeugdstrategie werden enkel door een respondent aangehaald. De EU-jeugdstrategie maakt duidelijk dat jeugdwerk en jeugdorganisaties een actieve rol te spelen hebben bij de realisatie van de doelen van de strategie. Verder worden in de strategie enkele instrumenten genoemd voor de implementatie daarvan. Ook is de strategie veelzijdig door de verschillende thema's.

De respondenten gaven aan welke volgens hen de sterktes van de EU-jeugdstrategie waren en de meeste punten werden op zijn minst ook door een andere respondent aangehaald.

1.2.2 De zwaktes van de EU-jeugdstrategie 2010-2018

Tegenover sterktes staan er zwaktes. Wij vroegen aan de respondenten of de EU-jeugdstrategie eventueel zwaktes heeft en welke die zijn. Enkele respondenten vonden dat de strategie te ruim en vaag is. Het beperkt in welke mate op de thema's ingezet kan worden en de resultaten die daaruit voortvloeien. Het vraagt een volgehouden inspanning in de tijd, omdat niet aan alle thema's tegelijk gewerkt kan worden. De motivatie gaat na verloop van tijd omlaag. Uiteindelijk is er dan goed gewerkt rond drie of vier thema's en minder rond de andere thema's.

'Om het te doen werken, moeten wij het aantal prioriteiten niet te groot maken'

Enkele respondenten gaven aan dat het vaak complex is om het grotere plaatje te zien. De teksten van de EU zijn lang, moeilijk en vaak in het Engels, wat niet toegankelijk is voor iedereen. De communicatie rond de EU-jeugdstrategie vonden enkelen dus een zwak punt.

Een enkele respondent zag de administratieve last van de EU-jeugdstrategie als een zwakte. Verder werd ook aangehaald dat de EU-jeugdstrategie niet laagdrempelig is, ondanks de subsidies die beschikbaar zijn is het niet toegankelijk voor iedereen. Aansluitend hierop stelde een andere respondent dat organisaties onder druk komen te staan, omdat zij niet weten of zij in aanmerking zullen komen voor subsidiëring. De inspanning van de vrijwilligers wordt zodoende niet voldoende erkend.

Dat de timing van de EU-jeugdstrategie niet gelijkloopt met wat zich op Vlaams niveau ontwikkelt, wordt door een respondent als zwakte benoemd en als belemmering ervaren. Als er een nieuwe regering aantreedt, wordt er een nieuw beleidsplan ontwikkeld en moet er rekening gehouden worden met vele zaken. Het is niet evident. In de strategie zouden er volgens deze respondent ook geen echte gemeenschappelijke doelen zijn. Er worden wel prioritaire thema's naar voren geschoven en een aantal grote doelstellingen. Het teamvoorzitterschap vult de thema's in samenspraak met de commissie in.

'Dit Europese kader loopt van 2010-2018...euhm...die vorderingen daar of de ontwikkelingen daar qua timing of qua tijds kader loopt da absoluut nie altijd gelijk met wat zich er op Vlaams niveau ontwikkelt. Als wij hier een nieuwe regering krijgen of als wij een nieuw jeugdbeleidsplan ontwikkelen, de Vlaamse instrumenten dan, om zo'n Europese kader naar de Vlaamse realiteit te vertalen, die timing klopt niet'

Vermeldenswaard is dat een respondent niet over 'zwaktes' wilde spreken en ook aangaf dat de strategie niet zwak is, maar dat er zwaktes worden gemaakt in relatie tot de doelstellingen tot

een bepaalde groep. De wijze waarop men handelt zorgt ervoor dat zwaktes naar voren komen. Er kan beter over risico's en gevaren gesproken worden.

Er waren slechts twee punten, het aantal thema's en de communicatie, die door meer dan een respondent werden aangehaald als een zwakte van de EU-jeugdstrategie. Gesteld kan worden dat er weinig consensus was tussen de antwoorden van de respondenten op deze vraag.

1.3 Gestructureerde dialoog

1.3.1 De sterktes van de gestructureerde dialoog

Het derde topic dat besproken werd, was 'de gestructueerde dialoog'. Aan de respondenten werd gevraagd welke punten een instrument als de gestructureerde dialoog sterk maken. Vele respondenten gaven aan dat alleen al het feit dat het bestaat een sterk punt is. Het is een goed initiatief, uniek, redelijk geïnstitutionaliseerd en een Europees gedragen breed participatieproces. De gestructureerde dialoog heeft een nieuwe dynamiek met zich meegebracht en is erin geslaagd om jongeren te bereiken.

Een paar respondenten vonden het een sterkte dat door de gestructureerde dialoog jongeren de kans krijgen om samen te komen, elkaar te leren kennen, begrip voor elkaar ontwikkelen en door aanwezig te zijn op de conferenties in dialoog gaan met andere landen en hun blik verruimen.

De volgende aspecten werden slechts door één respondent als sterkte benoemd. Door de gestructureerde dialoog wordt er vanuit de jongeren vertrokken om zaken te realiseren. Een andere sterkte is dat de resultaten van de cyclus worden meegenomen in de omgevingsanalyse om tot een jeugdbeleidsplan te komen. In Vlaanderen is het slechts een van de instrumenten die ingezet wordt om participatie van kinderen en jongeren te stimuleren. Volgens één respondent is de gestructureerde dialoog een manier om op kwalitatieve manier meningen van jongeren te verzamelen en jongeren in contact laten komen met beleidsmakers.

'In tegenstelling tot andere landen is het in Vlaanderen één van de instrumenten die door de Jeugdraad wordt ingezet om aan participatie van kinderen en jongeren te doen'

Dat de gestructureerde dialoog bestaat en dat jongeren hierdoor samenkomen, werd door de meeste respondenten gezien als een sterkte van dit instrument.

1.3.2 De zwaktes van de gestructureerde dialoog

Aan de respondenten werd ook gevraagd welke zwaktes zij opmerkten bij de gestructureerde dialoog. Een paar respondenten noemden de effectieve implementatie van de aanbevelingen een zwakte. Ook de hoge en diverse verwachtingen die er zijn van deze activiteit werd als zwakte opgenoemd door een paar respondenten. De jongeren, de jeugdleden en landen hebben verschillende verwachtingen van de gestructureerde dialoog. Sommigen vinden bijvoorbeeld dat de aanbevelingen en resultaten rechtstreekse input moeten zijn voor resoluties of conclusies van de Raad.

De dalende kwaliteit van deze dialoog werd ook als zwakte aangehaald door een paar respondenten. De intensiteit en bereidheid van mensen en lidstaten om in de gestructureerde dialoog te investeren is minder dan voorheen. Ook wordt er in de commissie sterk gefocust op het aantal jongeren dat bereikt moet worden.

Enkele respondenten gaven ook aan dat de gestructureerde dialoog nog weinig gelinkt wordt met de EU-jeugdstrategie. De thema's werden ook als zwakte benoemd. Hier gaat het om de manier waarop de thema's bepaald worden en het feit dat deze vaag zijn. Het team-voorzitterschap bepaalt de thema's en er zit geen match in welke thema's landen kiezen. Ook is geopperd om de thema's van onderuit te laten komen, zodoende zou ook de betrokkenheid toenemen.

'De gestructureerde dialoog is op zich een goed instrument, maar dat... wij zeggen zo vaak, je sprak daarnet over de EU-jeugdstrategie, nog te weinig wordt de link tussen die twee gemaakt. Het is waar ze aan moeten werken om ze dichterbij elkaar te brengen'

Enkele respondenten haalden de formele vertegenwoordiging als zwakte aan. Eén respondent gaf aan dat de gestructureerde dialoog herkenbaar is voor jongeren die gewend zijn formeel te participeren, maar de rest wordt niet aangeproven en herkent zichzelf daar niet in terug. De gestructureerde dialoog voldoet niet aan de mainstream populatie. Groepen die uitvallen zijn moeilijk aanspreekbaar en voelen zich niet erkend. Ook weten zij niet wat het EU-jeugdbeleid hen zou kunnen opleveren. Men zou letterlijk te lande moeten gaan om met die jongeren te praten en creatieve manieren bedenken om hen te betrekken. Een andere respondent gaf ook aan te twijfelen over de manier waarop jongeren betrokken worden. De respondent was het er dan ook niet mee eens dat de vertegenwoordiging wordt gepresenteerd als 'de stem' van jongeren.

De terugkoppeling naar de doelgroep werd ook genoemd door een respondent. Het informeren van de jongeren over welke bijdrage hun input heeft gehad op de formulering van het beleid en de beslissingen die genomen worden, is zwak.

'Er zijn mensen die heel duidelijk de vraag hebben ... komt daar iets uit... Dat is een eeuwig strijdpunt.'

De volgende zaken werden enkel door één respondent als zwakte van de gestructureerde dialoog genoemd. Het feit dat de uiteindelijke conferentie in het Engels is, is een nadeel. Het is de meest gemeenschappelijke taal, maar als het om sociale inclusie gaat, wordt een deel van de doelgroep wel uitgesloten.

Gesteld kan worden dat er over een vijftal punten consensus is aangaande de zwaktes van de gestructureerde dialoog.

1.4 Erasmus +-programma 2014 – 2020 (YIA)

1.4.1 Sterktes Erasmus+-programma

Het Erasmus +-programma, het jeugd luik, was ook onderwerp van het gesprek met de respondenten. Aan de respondenten werd als eerst gevraagd de sterktes van het programma te benoemen. Vele respondenten vonden de uitwisseling van jongeren en studenten, zowel individueel als in groepsverband, een sterkte van dit programma. Dat jongeren de kans krijgen een internationale ervaring mee te maken, een hoger doel te bereiken en hun levenservaring te vergroten, worden gezien als meerwaarde. Jongeren krijgen een andere kijk op zaken en worden uitgedaagd.

Een aantal respondenten noemden als sterk punt ook de financiën die beschikbaar zijn via het Erasmus +-programma. De vele mogelijkheden binnen dit programma, zowel nationale als internationale projecten, en de EVS (European Voluntary Service) werden aaneensluitend genoemd als een sterk punt.

Een paar respondenten gaven aan dat het programma laagdrempelig, heel toegankelijk en gebruiksvriendelijk is, omdat mensen waar zij mee in aanraking komen hun 'weg' in de programma's kunnen vinden. Verder gaven een paar respondenten aan dat het feit dat het Erasmus +-programma bestaat en gestimuleerd wordt, ook een sterkte is.

De volgende punten werden enkel door één respondent als sterkte van het Erasmus +-programma genoemd. De stijging van het budget met 40%. Een eigen budget voor het luik jeugd, namelijk 10% van het Erasmus +-programma, wat stabiliteit creëert en als incentive werkt, is volgens een respondent ook een sterk gegeven. Ook de vaste formats van activiteiten die al langer dan 20 jaar bestaan, de continuïteit, maakt het programma sterk. Het uitwisselen van jongeren, groepsprojecten, uitsturen van jongeren als vrijwilligers en werken aan de vorming van jeugdanimatoren vallen hieronder. Verder worden weinig kwaliteitsvolle aanvragen afgewezen, wat ook als sterkte werd aangehaald.

Andere sterke punten die genoemd werden, zijn het feit dat het Erasmus +-programma meer dan vroeger gelinkt wordt met het bestaande beleidskader. In de teksten van het Erasmus +-programma wordt heel duidelijk verwezen naar de EU-jeugdstrategie die nu als kader dient.

Erasmus + is de eerste en enige tool om het kader op Europees niveau te implementeren. Prioriteiten van de strategie zijn terug te vinden in de prioriteiten van het werkplan.

'Wat dat ik ook heel belangrijk vind aan het huidige programma is dat het meer dan vroeger gelinkt wordt met het bestaande beleidskader. In de teksten van de Erasmus wordt er heel duidelijk verwezen naar de EU-jeugdstrategie die als kader dient'

Betreffende de sterktes van het Erasmus +-programma is er bij de respondenten consensus over vijf punten, te weten: de uitwisseling van studenten en jongeren, de beschikbare financiën, de vele mogelijkheden binnen dit programma, de laagdrempeligheid en het feit dat het programma bestaat en gestimuleerd wordt.

1.4.2 Zwaktes Erasmus+-programma

Aan de respondenten werd gevraagd naar punten die het Erasmus +-programma zwak maken. De meeste respondenten stelden de toegankelijkheid van het programma aan de kaak. De drempel om in aanmerking te komen voor een subsidie is hoog. Dit heeft tot gevolg dat het schrijven van een dossier om in aanmerking te komen voor een subsidie voor een project als moeilijk en ingewikkeld ervaren wordt.

Het is sterk administratief, het is digitaal, maar het creëert een bepaalde beeldvorming en afstand met delen van de doelgroep. Het heeft gevolgen voor initiatieven en deelnemers van projecten.

'De administratieve rompslomp rond de aanvragen dat blijft altijd een uitdaging'

Voor enkele respondenten lijken ook steeds dezelfde jongeren te profiteren van de mogelijkheden. Niet ieder jongere kan participeren.

Een ander punt dat door enkele respondenten aangehaald werd als zwakte van het Erasmus +-programma is het feit dat onderwijs en informeel leren, het luik jeugd, onder één wettelijk kader zijn ondergebracht. Binnen de commissie wordt het ook als een programma gerund, wat tot gevolg heeft dat dezelfde 'spelregels' voor iedereen gelden. De grootste universiteit en het kleinste jeugdhuis die een uitwisseling willen doen, moeten door dezelfde administratieve procedure.

'Dezelfde spelregels voor de grootste universiteit van Europa en het kleinste jeugdhuis die ook eens een uiwisseling doet...euhm en ja. Je moet de administratieve cultuur van die twee realiteiten in één programma met elkaar verzoenen en dat vloekt...'

Het feit dat het luik jeugd samen met onderwijs in één programma zit, is volgens een respondent ook een zwakte, omdat tijdens onderhandelingen het luik jeugd niet als gelijkwaardig beschouwd wordt. Het is daarom moeilijk om zaken voor te stellen en te realiseren.

'Je bent altijd in onderhandelingen als jeugd het kleine broertje... en dat is soms moeilijk...en dat maakt het soms moeilijk om een aantal dingen te realiseren, om je stem luid genoeg te laten horen...'

Dat de timing van het Erasmus +-programma (2014-2020) niet gelijkloopt met de EU-strategie voor jeugd (2010-2018) werd ook door respondenten aangehaald als zwakte.

Ten aanzien van de zwaktes van het Erasmus+-programma was er consensus over de volgende punten: de aanvraagprocedure is sterk administratief, dezelfde groepen lijken steeds te profiteren, onderwijs en jeugd onder een wettelijk kader, de timing en de toegankelijkheid. Opmerkelijk is dat respondenten aangaven dat het Erasmus+-programma niet voldoende toegankelijk is voor iedereen, en enkele respondenten juist aangaven dat de toegankelijkheid een sterkte is (par. 1.4.1).

1.5 Jongerengarantieregeling

1.5.1 Sterktes jongerengarantieregeling

'Het is een deel van jeugdbeleid, maar het wordt vanuit de commissie, vanuit het departement Tewerkstelling aangestuurd. Dat is een ander spoor'

De jongerengarantieregeling was ook een topic dat besproken werd tijdens de interviews. Ook over dit onderwerp werd aan de respondenten gevraagd wat dit programma sterk maakt. Bijna alle respondenten die bekend waren met deze regeling en antwoord gaven op de vraag, noemden het bestaan van de jongerengarantieregeling een sterk punt. Dat zo een vangnet bestaat waar jongeren terecht kunnen en er getracht wordt op maat te werken is een pluspunt.

'De jeugdgarantie op zich is een goed initiatief. Het voornaamste ervan is dat het bestaat. Er zijn sowieso nog verbetermogelijkheden, maar het feit dat het bestaat en dat er zo een initiatief is, is al een goeie zaak. Maar daar valt nog veel over te zeggen. De financiering is een uitdaging'

Een respondent vond het een sterk punt dat door de jongerengarantieregeling de jeugdsector steeds meer betrokken wordt bij zaken rond werkgelegenheid, er is groeiend overleg tussen de actoren.

Vrijwel alle respondenten gaven aan dat het bestaan van deze regeling de sterkte is. De meeste respondenten gingen ook niet diepgaand in op deze topic.

1.5.2 Zwaktes jongerengarantieregeling

Elk land moet een bepaald bedrag opleggen voor de jongerengarantieregeling en daarna komt er ook een subsidie van de EU. Dit werd door enkele respondenten aangehaald als zwakte van dit initiatief. De financiering door de landen zelf werd als drempel beschouwd. Ook zag een respondent het als een zwak punt dat Vlaanderen geen budget kreeg voor de jongerengarantieregeling, maar Brussel wel.

'De jeugdgarantie wordt soms in vraag gesteld. Wat zit erin voor ons, die vraag komt regelmatig voor'

Respondenten gaven ook de volgende punten aan als zwaktes van de jongerengarantieregeling. Het programma zou alleen voor landen bestemd zijn waar de werkloosheidscijfers hoog liggen, waardoor andere landen zich afvragen of zij baat hebben bij deze regeling van de EU. Ook vroegen enkele respondenten zich af of het aanbod voor de jongeren wel kwaliteitsvol is.

De eigen financiële bijdrage die de lidstaten moeten opbrengen voor dit initiatief, de voordelen waar slechts enkele landen van profiteren en de kwaliteit van het aanbod werden door de respondenten als zwaktes van de jongerengarantieregeling genoemd.

1.6 Prioriteiten EU-jeugdbeleid

Het toekomstige EU-jeugdbeleid was het laatste onderwerp dat aan bod kwam tijdens het interview. Aan de respondenten werd gevraagd hoe het jeugdbeleid van de Europese Unie volgens hen eruit zou moeten zien, waar er aan gewerkt moet worden. Een paar respondenten gaven aan dat de EU moet blijven inzetten op jeugdwerkontwikkeling. Door in te zetten op individuele ontwikkeling worden sociale problemen opgelost, hier moet de Europese Unie mee doorgaan. Het jeugdbeleid van de EU zou zich niet moeten focussen op onderwijs of jeugdwerkloosheid, omdat de ministers van jeugd daar niet voor bevoegd zijn. In de strategie moet jeugdwerkontwikkeling in Europa prioriteit zijn. Via jeugdwerk kan men nagegaan welke bijgedrage geleverd kan worden aan de problematiek jeugdwerkloosheid. De jeugdsector kan een belangrijke bijdrage leveren aan een diverse inclusieve samenleving.

'Inzetten op die eigen identiteit en dan gaat het voor mij vooral om jeugdwerkontwikkeling. Jeugdwerkontwikkeling denk ik moet een basispijler zijn, niet zoals het nu in de strategie staat het een beetje verloren als een bijkomende transversale...nee dat moet één van de prioriteiten zijn'

Volgens een paar respondenten kan de communicatie beter. Een nieuwsbrief die bv. de belangrijkste zaken bundelt en uitgeeft voor organisaties om op de hoogte te blijven en meer informatie verstrekt over de mogelijkheden die de diverse programma's bieden.

De volgende punten werden enkel door één respondent genoemd. Het Europees jeugdbeleid moet de ambitie hoger leggen, zodat iedere jongere een internationale ervaring kan opdoen, hetzij door naar het buitenland te gaan of door in aanraking te komen met buitenlandse jongeren. Er zou ook meer aandacht voor jongeren in de stad moeten zijn, bijvoorbeeld als het gaat om speelruimte dat ter beschikking staat t.b.v. vrijetijdsbesteding.

Er zou meer Europees beleid gevoerd kunnen worden, vooral omdat landen zich groeperen rond onderwerpen en samenwerken. Ook werd aangehaald dat acht thema's veel zijn, omdat het moeilijk is om op allemaal in te zetten. Dit zou de EU in overweging moeten nemen, maar ook de administratieve rompslomp die gepaard gaat met de programma's. Het laagdrempeliger maken van de programma's, zodat die toegankelijker zijn voor iedereen. Bij onderwijs bv., blijkt uit cijfers dat jongeren uit ervaren groepen eerder de kans krijgen en andere jongeren moeilijker de weg vinden naar de programma's. Verder zou de EU eraan moeten werken om jongeren te laten beseffen wat Europa voor hen kan betekenen.

'Jongeren zouden beter moeten weten wat Europa voor hen kan betekenen'

Absolute prioriteit voor het jeugdbeleid van de EU is discussiëren over wat er na 2019 moet gebeuren en vanuit een bepaalde visie proberen te behouden wat er nog is. Ook moeten zaken in balans zijn en moet er solidariteit zijn tussen lidstaten. Verder werd ook aangegeven dat de EU beter kan inzetten op andere structuren in de samenleving zoals een basisinkomen voor jongeren.

'Proberen te behouden of te versterken wat er al is'

Ten slotte werd gesteld dat de EU het vertrouwen zou moeten herstellen, voordat het overgaat tot realiseren van zaken, niet per se jeugdbeleid. Zaken zoals de strategie worden afgepakt van de EU, waardoor de EU een beetje verloren gaat en dat zichzelf een beetje kapot maakt. Een ding mag niet gebeuren: dat er kwaliteitseisen gesteld worden aan jeugdwerkers en dat daar een hogeschoolopleiding voor noodzakelijk is.

Over het toekomstige jeugdbeleid van de EU was er slechts consensus over het blijven inzetten op jeugdwerkontwikkeling en het verbeteren van de communicatie naar de doelgroepen en in het algemeen.

Deel 4 Discussie en conclusie

1.1 Bespreking onderzoeksresultaten

In dit deel van de masterproef bespreken wij de onderzoeksresultaten en geven wij antwoord op de onderzoeksvragen. De onderzoeksresultaten werden besproken met twee experts op het vlak van EU-jeugdbeleid in Vlaanderen. De feedback verkregen van deze experts is ook verwerkt in de bespreking van de resultaten. Verder komen beperkingen van het eigen onderzoek, aanbevelingen voor verder onderzoek, praktische en beleidsaanbevelingen aan bod. Ten slotte volgt de conclusie.

1.1.1 Bekendheid EU-jeugdbeleid

De bekendheid van de onderwerpen bij jeugd(werk)actoren betrokken bij dit onderzoek is gering. Respondenten die vertrouwd waren met de onderwerpen, zijn werkzaam in functies en organisaties die belast zijn met het EU-jeugdbeleid. Deze respondenten konden dan ook diepgaand op de onderwerpen ingaan. Respondenten die niet vertrouwd waren met de onderwerpen, gaven over het algemeen korter antwoord op de vragen en doorvragen was in die gevallen geen optie. Verder is gebleken dat er tijdens het bespreken van bepaalde onderwerpen weleens zaken werden aangehaald die niet ter zake deden. Dit bevestigde dat deze respondenten niet voldoende op de hoogte waren over het betreffende onderwerp of de strategie verwarden met het programma dat uitvoering geeft aan de strategie, het Erasmus+-programma. Zo is onder andere over de EU-jeugdstrategie 2010-2018 door enkele respondenten aangehaald dat de beschikbare financiën een sterkte vormen. De EU-jeugdstrategie 2010-2018 is echter een kader voor Europese samenwerking inzake jeugd (Vanhee et al., 2017; Delva et al., 2015).

Deze belangrijke vaststelling, de geringe bekendheid van de onderwerpen bij de respondenten, wekte enerzijds verbazing bij enkelen van ons en anderzijds lag het in de lijn der verwachtingen. Het wekte verbazing, omdat enerzijds de respondenten werkzaam zijn in de jeugdwerksector en wij er daarom van uitgingen dat zij op de hoogte waren van het EU-jeugdbeleid. Anderzijds is alle informatie op websites van de EU en Vlaamse overheid, het Departement jeugd en uitvoerende partners beschikbaar. Echter gaat het bij het Europese jeugdbeleid om grote kaders voor de lidstaten en politieke interesse is noodzakelijk om dit te begrijpen en op de voet te volgen. Wij kunnen stellen dat de argumenten die de respondenten gaven voor het niet up-to-date zijn met het uitgestippelde EU-jeugdbeleid, de instrumenten en programma's valide waren. De respondenten gaven aan gefocust te zijn op hun eigen werkzaamheden en meer het Vlaamse jeugdbeleid op te volgen. Het internationale jeugdbeleid wordt overgelaten aan organisaties die zich daarmee bezighouden, zoals de Vlaamse Jeugdraad en Ambrassade, waar zij zich indien nodig tot kunnen wenden.

1.1.2 EU-jeugdstrategie 2010-2018

Wij stellen dat - op één punt na - de overige punten die genoemd zijn als sterktes van de EU-strategie 2010-2018 terecht zijn. De strategie wordt breed gedragen, omdat het tot stand is gekomen na een lang samenwerkingsproces tussen lidstaten, experts, onderzoekers en jeugdorganisaties. Het dient als kapstok om eigen jeugdbeleid te ontwikkelen, stimuleert uitwisseling, zorgt ervoor dat discussies op gang komen door thema's op de kaart te zetten. En het zorgt er ook voor dat jeugd en jongeren sterker op de agenda staan bij de EU.

Als zwaktes werd aangegeven dat de strategie te ruim en vaag is. Acht thema's lijken te veel. Dit staat tegenover de veelzijdigheid van de strategie die juist als sterkte werd benoemd. De strategie is alomvattend en beslaat het hele leven van een jongere. Het is geenzins een verplichting voor de lidstaten om op alle thema's in te zetten. Er zijn geen dwingende maatregelen daartoe. De strategie zou daarentegen flexibel genoemd kunnen worden, omdat het ruimte biedt aan landen om te werken aan verschillende aspecten van de thema's die relevant zijn voor hen. Echter kan het selectief werken aan thema's leiden tot sociale druk van andere lidstaten, omdat de lidstaten gezamenlijk werken aan de thema's en elkaar daarover bevragen.

Andere punten die als zwaktes benoemd werden, zoals de administratieve last, dat de strategie hoogdrempelig is en de subsidies die beschikbaar zijn, doen niet ter zake.

1.1.3 De gestructureerde dialoog

Respondenten waren het erover eens dat het bestaan van de gestructureerde dialoog een sterkte is. De gestructureerde dialoog stimuleert jeugdparticipatie en betreft hen bij het Europese jeugdbeleid zoals beoogd wordt. Vanwege de gestructureerde dialoog komen jongeren samen, leren zij elkaar kennen, ontwikkelen begrip voor elkaar en het verruimt hun horizon. Enkele respondenten gaven dit aan als sterk punt van deze methode. Dit kan, volgens één der experts, echter ook als zwakte benoemd worden, omdat de gestructureerde dialoog veel meer is dan jongeren samenbrengen. Het gaat voornamelijk om impact hebben, aanbevelingen formuleren voor beleidsmakers en de implementatie daarvan.

De implementatie van de aanbevelingen werd door respondenten als een van de zwaktes aangegeven, terwijl een van de respondenten aangaf dat de aanbevelingen wel degelijk meegenomen worden in de omgevingsanalyse om tot een Vlaams jeugdbeleidsplan te komen. De communicatie, de terugkoppeling naar de doelgroep en hen informeren over waarin hun bijdrage heeft geresulteerd werd dan ook als zwakte van de gestructureerde dialoog benoemd. Een deel van de respondenten is niet op de hoogte van welke impact de methode heeft.

Diverse groepen hebben hoge verwachtingen ten aanzien van de gestructureerde dialoog zoals de jongeren en jeugdleden. De resultaten en aanbevelingen zouden bijvoorbeeld rechtstreekse input moeten zijn voor resoluties of conclusies van de Raad. Goede communicatie met de actoren

hierover, benadrukt wat het doel van de methode is en het vervolgtraject bespreken kan een eenvoudige oplossing zijn hiervoor.

Een constatering die als zwakte is aangegeven is de dalende kwaliteit van deze jongerenraadpleging en bereidheid van landen om daarin te investeren. De focus op het aantal jongeren zou ook ten koste van de kwaliteit gaan. Focus op de kwantiteit op zich hoeft geen zwakte te zijn, omdat het goed is om zicht te hebben op hoeveel jongeren bereikt worden middels dit instrument. Immers, 'de EU wou jongeren meer en beter betrekken bij het Europees jeugdbeleid' (Vanhee et al., 2017). Over het betrekken van jongeren bij dit participatieproces stelde een respondent dat de gestructureerde dialoog enkel herkenbaar is voor jongeren die gewend zijn te participeren aan formele democratie. De rest zou zich niet aangesproken voelen en herkent zichzelf daar niet in terug. Dit kan gezien worden als een eigenschap van inspraak in structuren op alle niveau's en dit is van alle tijden. Er zullen altijd maar enkele bekwame jongeren naar de internationale evenementen gaan. Deze vertegenwoordigers leveren inspanningen, kennen de materie en kunnen daarvoor pleiten.

De link met de EU- strategie wordt volgens enkele respondenten nog te weinig gemaakt. Hier kan mogelijk door de nieuwe EU-jeugdstrategie verandering in komen.

Dat de thema's vaag zijn, is discutabel. De gekozen thema's zijn vrij duidelijk en concreet. Het eerste thema (2010-2011) bijvoorbeeld was 'werkgelegenheid' en het huidige is 'ready for life, ready for action' (Vanhee et al., 2017). Er werd ook voor gepleit om de thema's van onderuit te laten komen om de betrokkenheid te vergroten. Het kan een grote uitdaging zijn om jongeren en jeugdorganisaties tot gezamenlijke thema's te laten komen. Deze inspanning kan veel tijd in beslag nemen en de kans dat er toch discussie zal zijn over de gekozen thema's is reëel. Desalniettemin kan dit voorstel in overweging genomen worden. Anderzijds is het legitiem van een overheid als de EU om aan te geven over welke prioritaire thema's die met de jongeren in dialoog wilt gaan.

1.1.4 Het Erasmus+-programma (YIA)

Wij kunnen stellen dat de punten die genoemd werden door de respondenten als de sterktes van het Erasmus+-programma terecht zijn. Een van de sterke punten contrasteert echter met een zwakte. 'Het Erasmus+-programma is laagdrempelig, heel toegankelijk en gebruiksvriendelijk' staat lijnrecht tegenover 'de drempel om te participeren aan het Erasmus +-programma is te hoog en sterk administratief'.

Uit recent gepubliceerde statistieken bleek dat in 2016 in totaal 3032 jongeren en jeugdwerkers deelnamen aan gesubsidieerde projecten via JINT. Het aantal projectaanvragen dat werd goedgekeurd is 112 (Youth in action: 2016 in vogelvlucht, 2017). Hieruit kan afgeleid worden dat het Erasmus+-programma toch niet zo hoogdrempelig is als beweerd wordt. De aanvraagformulieren en de verantwoording die afgelegd moet worden in projectaanvragen schrikt een deel van de doelgroep af en deze haken dan ook af, ondanks het feit dat er steun en

begeleiding van JINT beschikbaar is. Belangrijk hierbij is dat de aanvragers weten dat er pure administratieve verplichtingen zijn en dat zij hun projecten moeten kunnen verantwoorden indien zij subsidies van een overheid willen ontvangen. De internationale projecten zijn altijd gebaseerd op partnerships en de communicatie met de partner gebeurt vaak in een gemeenschappelijke taal, meestal het Engels, wat soms intimiderend is. Internationale projecten zijn iets complexer te realiseren dan projecten die in eigen land en in een vertrouwde omgeving uitgevoerd worden.

Indien jeugdorganisaties de projectaanvraag stap voor stap doorlopen in plaats van zich af te laten schrikken, kunnen zij kwalitatief goede aanvragen indienen. De ervaring van één van de respondenten is dan ook dat zij als organisatie er beter van zijn geworden. Zij werden gedwongen om na te denken over hun uitwisseling en zaken te formuleren, wat zij anders nooit hadden gedaan.

Sommige respondenten gaven aan dat steeds dezelfde groep lijkt te profiteren van de mogelijkheden en niet iedere jongere kan participeren. Van de 3032 jongeren die profiteerden van het Erasmus+-programma kwam 28,5% uit een maatschappelijk kwetsbare situatie. Door de directeur van JINT werd ons medegedeeld dat er ieder jaar nieuwe jeugdorganisaties projectaanvragen doen. Er zijn wel jeugdorganisaties die tot de 'vaste clientèle' behoren, maar hun kernactiviteiten zijn internationale projecten.

1.1.5 De jongerengarantieregeling

Het bestaan van deze actie werd door de respondenten als één van de enige sterktes opgenoemd. Dat door de jongerengarantieregeling de jeugdsector steeds meer betrokken wordt bij zaken rond werkgelegenheid is een ander sterk punt. Tijdens het interview gaf meer dan de helft van de respondenten aan zeer weinig te weten over dit topic. Dit is achteraf gezien niet verbazingwekkend, omdat werkgelegenheid op een ander spoor ligt dan jeugdwerk.

De eigen financiële bijdrage die elk land moet leveren alvorens financiën van de EU te bekommen, werd als zwakte benoemd door respondenten. Het feit dat deze actie alleen geldt voor landen en plaatsen waar de werkloosheid hoog is (25%), werd als zwakte aangegeven. In het verlengde hiervan werd aangegeven dat Europese landen zich afvragen welke voordelen zij hebben bij deze regeling. Belangrijk hierbij is dat landen niet uit het oog verliezen dat deze regeling gebaseerd is op solidariteit.

1.1.6 Prioriteiten EU-jeugdbeleid

De respondenten gaven vanuit hun referentiekader aan op welke punten het Europese jeugdbeleid kan verbeteren. Op één van de genoemde punten na zijn ze allemaal wel waardevol en positief. Het aantal thema's van de EU-jeugdstrategie in overweging nemen en verminderen en de administratieve last die gepaard gaat met de programma's zijn reeds besproken. De lidstaten zijn niet verplicht aan al de thema's te werken en de administratie die gepaard gaat met de aanvragen voor subsidies is niet zo absurd als wordt beweerd.

1.2 Praktische en beleidsaanbevelingen

Hier volgen enkele aanbevelingen ter optimalisering van het Europese jeugdbeleid. Uit het onderzoek is gebleken dat de communicatie naar het veld een discussiepunt is. Het gaat dan om communicatie over het Europese jeugdbeleid en ook programma's die uitgevoerd worden. Indien de EU wenst dat jeugd(werk)actoren op de hoogte zijn van het EU-jeugdbeleid, zal zij daarin moeten investeren. Ondanks het feit dat de websites van de EU en van de in Vlaanderen betrokken organisaties die voor de uitvoering van het beleid en programma's zorgen up-to-date zijn, is de informatie vrij onbekend. Wellicht kunnen er op gezette tijden weer informatie momenten en discussies georganiseerd worden voor jeugd(werk)actoren zoals in het verleden gebeurde.

Informatiesessies over de inhoud van de programma's en de mogelijkheden voor individuen en jeugdorganisaties kunnen ervoor zorgen dat de doelgroep beter geïnformeerd is. Het zou nuttig zijn om tijdens deze sessies ook de aanvraagprocedure voor subsidies kort te bespreken, zodat de potentiële nieuwe 'klanten' voorbereid zijn. Eventueel kunnen vertegenwoordigers van jeugdorganisaties die een aanvraagprocedure succesvol hebben doorlopen hun ervaring delen. Het idee dat het programma hoogdrempelig is en sterk administratief, dat bij delen van de doelgroep leeft, kan zodoende uit de wereld geholpen worden. Bij het verstrekken van informatie over de programma's is het belangrijk ervoor te waken dat jeugd(werk)actoren te hoge verwachtingen hebben. Ook moet er benadrukt worden dat de jeugd(werk)actoren aan bepaalde eisen moeten voldoen en binnen de programma's moeten passen.

Tenslotte is het wenselijk de kwaliteit van de gestructureerde dialoog te bewaken. De kwaliteit kan niet ten koste van de kwantiteit gaan. De link tussen de gestructureerde dialoog en de nieuwe EU-jeugdstrategie mag duidelijker zijn.

1.3 Beperkingen van het onderzoek

Een kritische reflectie op het eigen onderzoek constateerde de volgende tekortkoming. Er zijn in totaal 11 respondenten geïnterviewd voor het onderzoek, wat relatief weinig is. Er is getracht een grotere steekproef te trekken, wat echter niet lukte omdat de geselecteerde jeugd(werk)actoren niet reageerden op het verzoek om hun medewerking te verlenen.

Een andere beperking van het onderzoek is dat de geplande focusgroep niet plaatsvond, omdat de respondenten niet beschikbaar waren op hetzelfde moment. De respondenten misten hierdoor een kans om te reageren op de geformuleerde conclusies en aanbevelingen, wat voor dit onderzoek ook een gemiste kans is.

De vele topics die besproken werden, kunnen als een beperking aangemerkt worden. Indien het onderzoek zich had beperkt tot één of twee punten ten aanzien van het EU-jeugdbeleid, hadden de respondenten zich misschien beter kunnen voorbereiden. De keus voor de vele topics ter evaluatie is gemaakt omdat de onderzoeker een vrij compleet beeld wilde geven over het EU-jeugdbeleid.

1.4 Aanbevelingen voor verder onderzoek

De eerder genoemde beperkingen van het onderzoek worden opgevolgd door enkele aanbevelingen voor vervolg- of verder onderzoek. Soortgelijk onderzoek zou baat hebben bij een grotere steekproef. Een grote steekproef betrekken bij het onderzoek zorgt ervoor dat de conclusie sterker is en kunnen er generaliserende uitspraken gedaan worden.

Ook kan het nuttig zijn de respondenten te selecteren op basis van bepaalde kenmerken, bovenop het feit dat het Vlaamse jeugd(werk)actoren zijn. De respondenten moeten bijvoorbeeld daadwerkelijk praktisch bezig zijn met het jeugdbeleid van de EU.

Zich beperken tot één of twee topics kan misschien beter zijn, afhankelijk van het doel van het onderzoek dat men wilt bereiken.

Het organiseren van één of meerdere focusgroepen, zodat de respondenten feedback kunnen geven op de resultaten, conclusies en aanbevelingen.

1.5 Conclusie

Deze masterproef heeft het Europese jeugdbeleid geëvalueerd bij Vlaamse jeugd(werk)actoren met het doel inzicht te verschaffen in het jeugdbeleid van de EU. Het inventariseren van sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid, en het formuleren van aanbevelingen ten einde het jeugdbeleid te optimaliseren behoorden ook tot de doelen van dit onderzoek. Het onderzoeksterrein werd afgebakend tot de EU-jeugdstrategie 2010-2018 en een instrument van deze strategie, namelijk de gestructureerde dialoog. Verder zijn het programma dat uitvoering

geeft aan de EU-jeugdstrategie en een actie die voortkwam uit de eerste gestructureerde dialoog geëvalueerd, respectievelijk het Erasmus +-programma 2014-2020 (YIA) en de jongerengarantieregeling. Er is onderzocht in welke mate deze jeugd(werk)actoren vertrouwd zijn met het EU-jeugdbeleid, welke aspecten van het jeugdbeleid zij als de sterkste en zwakste beoordelen. Tenslotte zijn de jeugd(werk)actoren ook bevraagd over hoe het EU-jeugdbeleid sterker gemaakt kan worden.

Uit het onderzoek is gebleken dat meer dan de helft van de respondenten vertrouwd was met de onderwerpen. Deze respondenten zijn in de praktijk dan ook actief bezig met het EU-jeugdbeleid, althans met aspecten van het beleid. De overige respondenten die niet goed bekend waren met de onderwerpen, hebben in hun functie en werkzaamheden geen link met het EU-jeugdbeleid, waardoor er geen nood is aan het bijhouden daarvan.

Verder is uit het onderzoek gebleken dat de respondenten positief staan tegenover het EU-jeugdbeleid. Het feit dat de strategie en de programma's bestaan, blijkt waardevol, daarom wordt de EU door de respondenten ook aanbevolen om zich in te blijven zetten op jeugdwerk en jeugdwerkontwikkeling. Vanuit de EU-jeugdstrategie 2010-2018 zijn thema's op de kaart gezet met het resultaat dat discussies daarrond op gang komen. De resultaten van de gestructureerde dialoog worden meegenomen in de omgevingsanalyse om tot een Vlaams Jeugdbeleidsplan te komen. De strategie wordt hierbij als kader gebruikt. Het Erasmus +-programma biedt subsidies voor zowel nationale als internationale projecten, wat ook bijdraagt aan het vergroten van de levenservaring van individuen en groepen.

Ook is uit het onderzoek gebleken dat respondenten een aantal zaken opsomden als zwaktes van het EU-jeugdbeleid. Te veel thema's in de EU-jeugdstrategie die ook nog vaag zijn, de administratieve last die gepaard gaat met projectaanvragen en de communicatie vanuit de EU zijn aan de kaak gesteld. Communicatie vanuit de EU kan deze ideeën die leven bij delen van de Vlaamse jeugd(werk)actoren zuiveren en eventuele plooiën gladstrijken.

Referenties

Boeken - Beleidsdocumenten - Onderzoekingen - Digitalebronnen

Baarda, B., Bakker, E., Fisher, T., Julsing, M., de Goede, M., Peters, V., & van der Velden, T. (2013). Basisboek kwalitatiefonderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek (3). Groningen / Houten: Noordhoff Uitgevers bv.

Baarda, D.B., de Goede, M.P.M & van der Meer-Middelburg, A.G.E. (2007). Basisboek interviewen. Handleiding voor het afnemen van interviews (2). Groningen / Houten: D.B. Baarda en M.P.M. de Goede, Wolters-Noordhoff bv.

Billiet, J. & Waege, H. (2008). Een samenleving onderzocht. Methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek. Antwerpen: De Boeck nv.

Caluwaerts, L., Vanhee, J., Jacobs, K., Coussée, F., van Haelst, J., Dufour, J.S., Snick, K., Leisgnering, T. (2010). Een bijdrage aan het jeugdwerk en jeugdbeleid. Verslagboek van het Belgisch EU-voorzitterschap jeugd 01/07/2010 – 31/12/2010. Zp: Agentschap Sociaal – Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassen, Afdeling Jeugd

Verklaring van de 1° Europese jeugdwerkconventie. Ghent, België 7-10 juli 2010. Geraadpleegd op 18 november van [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX:52012XG1220\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX:52012XG1220(01))

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. (2012). Vergadering van 28 februari 2012. Geraadpleegd op 14 januari 2017 van <https://docs.vlaamsparlement.be/website/htmlvrg/658953.html>

Commissie van de Europese gemeenschappen. (2009). Een EU-strategie voor jongeren-Investerings en empowerment. Een vernieuwde open coördinatiemethode om op de uitdagingen en kansen voor jongeren in te spelen. Brussel

Consultation on the Evaluation of Youth Policy Cooperation in the EU. Geraadpleegd op 18 november 2016 van http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/index_en.htm

Coussée, F. & Mathijssen, C. (2011). Uit de marge van het jeugdbeleid. Werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Leuven: Acco.

De Ambrassade, (2016). Jeugdbeleid. Geraadpleegd op 14 december 2016 van <https://ambrassade.be/thema-algemeen/jeugdbeleid>

De Raad van de Europese Unie (2014). Geraadpleegd op 18 november 2016 van <http://www.consilium.europa.eu/nl/council-eu/>

Delva, T., Ryckbost, I., Sterckx, D., Van Bossuyt, A., Vandecasteele, S., Vermeersch, A. (2015). Zo werkt Europa. Zp: INNI publishers.

Departement Cultuur, Jeugd & Media (z.j.). Vlaams jeugd- en kinderechtenbeleidsplan 2015-2019. Geraadpleegd op 16 november 2016 van http://www.sociaalcultureel.be/jeugd/jeugd_kinderrechtenbeleid_doc/jkp/20150715JKP-BISVersieVlaREGdef2.pdf

- Departement Cultuur, Jeugd & Media (2016). Internationale samenwerking. Geraadpleegd op 3 november 2016 van <http://www.sociaalcultureel.be/jeugd/intsamenwerking.aspx>
- EU Youth Strategy. Geraadpleegd op 10 oktober 2016 van http://ec.europa.eu/youth/policy/youth_strategy/index_en.htm
- EU jeugdbeleid. Geraadpleegd op 3 november 2016 van <https://ambassade.be/themaalgemeen/jeugd-en-kinderrechten-beleid/wat-we-weten/eu-jeugdbeleid>
- European Commission (2016a). Erasmus + programme guide. Geraadpleegd op 15 december 2016 van https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/files/resources/2016-erasmus-plus-programme-guide-v-ii_en.pdf
- European Commission (2016b). Implementing the strategy. Geraadpleegd op 3 november 2016 van <http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation>
- Europees samenwerkingskader jeugd (2011-2016). Geraadpleegd op 14 december 2016 van <http://www.jint.be/Infotheek/Inhoudelijkeondersteuning/Internationaaljeugdbeleid/Meerlezen/tabid/192/ArticleId/119/Europees-samenwerkingskader-jeugd.aspx>
- Europese Commissie (2016). Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie. Jongerengarantie. Geraadpleegd op 15 december 2016 van <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=nl>
- Europese jongeren site. Wat is de 'gestructureerde dialoog'? gepubliceerd op 30 september 2014, geraadpleegd op 1 maart 2017 van http://europa.eu/youth/eu/article/115/19783_nl
- Hoesel van, P.H.M., Leeuw, F.L. & Mevissen, J.W.M. (2005). Beleidsonderzoek in Nederland. Kennis voor beleid; ontwikkeling van een professie. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.
- JINT (2016). Over JINT geraadpleegd op 6 november 2016 van <http://www.jint.be/OverJint.aspx>
- Karlińska, A. (2013). European youth policy: How does it work? Zp: Youth in Action. Geraadpleegd op 7 november 2016 van https://www.uni-leipzig.de/fileadmin/user_upload/Studium/career-service/pdfs/European_Youth_Policy.pdf
- Matthijs, H., Jans, T. & de Koker, H. (2005). Bestuurswetenschappen. De overheid: instellingen en beleid. Antwerpen: Intersentia.
- Franke, M. & Mennella, M. (2016). Jeugd. Zp. Geraadpleegd op 15 december 2016 van http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/nl/FTU_5.13.5.pdf
- Persoons, M-A. (2005). Voorbij Bergen op weg naar Londen. Delta. December, 8-13.
- Redig, G. (2015). Deel 1. Beleid & overheidsbeleid met toepassingen voor het Vlaamse cultuur- en jeugdbeleid. Beknopte kennismaking met begrippen en referenties. Met concrete toepassing op het beleidsniveau Vlaamse Gemeenschap. VUB.
- Redig, G. (2016). Jeugd, Jeugdwerk, Jeugdbeleid In en Van Vlaanderen. VUB.

- Studiebezoek: de implementatie van Youth Guarantee in Luxemburg. Luxemburg, 24-25 november 2015. Geraadpleegd op 16 december 2016 van http://www.sociaalcultureel.be/jeugd/internationalesamenwerking_doc/verslagen/studiebezoek_Luxemburg2015-Jeugdgarantie_verslag.pdf
- Van Gaens, J., Coussée, F., Pieters, B., De Backer, N., Goovaerts, A., Vandemaele, M., Vanhee, J., Wemel, D., Vermeiren, B., & Laukens, J. (2001). *Sociaal – cultureel en educatief werk*. Mechelen: Wolters Kluwer Belgium nv.
- Vereniging Vlaamse Jeugddiensten, (2016). *VVJ ijvert voor meer, beter en breder lokaal jeugdbeleid in Vlaanderen*. Geraadpleegd op 9 november 2016 van <https://www.vvj.be/wie>
- Vanhee, J., Lambert, K., & Redig, G. (2017). *Europees en internationaal Jeugdbeleid. Een wegwijzer bij systemen, actoren en beleid voor jeug(w)erk*. Zp: zu.
- Verschelden, G., Coussée, F., Van de Walle, T., Williamson, H. (2009). *The history of youth work in Europe. Relevance for youth policy today*. Council of Europe.
- Vlaamse jeugdraad. *De gestructureerde dialoog: wat is dat?* Geraadpleegd op 1 maart 2017 van <https://vlaamsejeugdraad.be/gestructureerde-dialoog-wat-dat>
- Vos, L. (1982). *Bloei en ondergang van het A.K.V.S. – I. Geschiedenis van de katholieke Vlaamse studentenbeweging 1914-1935*. Leuven: Davidsfonds.
- Youth in action: 2016 in vogelvlucht. Geraadpleegd op 16 april 2017 van <http://www.jint.be/Nieuws/Nieuwsmeerlezen/tabid/89/ArticleId/2591/Youth-in-Action-2016-in-vogelvlucht.aspx>

Bijlagen

1. Informed consent

Onderwerp van het onderzoek: het jeugdbeleid van de Europese Unie door de bril van Vlaamse jeugdwerkactoren.

Doel van het onderzoek: het inventariseren van de sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid, het formuleren van aanbevelingen, teneinde het jeugdbeleid te optimaliseren.

Procedure: medewerking verlenen aan dit onderzoek betekent een interview van maximaal 60 minuten afstaan. Het interview zal ook vastgelegd worden op een dictafoon.

Confidentie: uw antwoorden op de vragen zullen confidentieel behandeld worden. Indien u wenst dat bepaalde gegevens (naam en organisatie) geanonimiseerd worden, kunt u het gerust aangeven.

mijn naam en organisatie zullen anoniem gehouden worden.

Vrijwillige deelname: uw deelname aan het onderzoek is geheel vrijwillig. U heeft het volste recht om te weigeren of tijdens het interview af te zien van verdere medewerking. U hoeft zich ook niet verplicht te voelen daar een reden voor op te geven.

Verantwoordelijke onderzoeker: Y. Rina Doerga Misier (mob: +32 0489501621, e-mail: Yashomati.Rina.Doerga.Misier@vub.be)

Promotor: Prof.Dr. G. Redig (e-mail: guy.redig@gmail.com)

Voor akkoord:

gelezen en goedgekeurd te(plaats) op(datum)

Handtekening

.....

(naam participant)

2. Informatiebrief

Geachte heer / mevrouw,

In het kader van mijn masteropleiding Agogiek, profiel sociale agogiek, aan de Vrije Universiteit Brussel voer ik een masterproef uit. Het is een onderzoek naar het jeugdbeleid van de Europese Unie door de bril van Vlaamse jeugd(werk)actoren.

Het onderzoeksdoel is het inventariseren van de sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid, het formuleren van aanbevelingen, teneinde het jeugdbeleid te optimaliseren.

Voor het onderzoek zijn er diverse jeugd(werk)actoren in beeld gebracht, waaronder de uwe. U wordt gevraagd uw medewerking te verlenen aan dit onderzoek middels het afstaan van een interview. In het interview zal aan u gevraagd worden uw visie te geven op het jeugdbeleid van de Europese Unie. Het interview zal maximaal 60 minuten duren en zal plaats vinden in de maanden december 2016, januari en februari 2017. Het interview kan op een door u aangegeven plek en tijdstip afgenomen worden.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Hoogachtend,

Yashomati Rina Doerga Misier

Mob: +32 0489501621

e-mail: Yashomati.Rina.Doerga.Misier@vub.be

3. Topiclijst interview

Kennismaking, introduceren van het onderzoek en opgang brengen van het gesprek

Ik bedank u voor de tijd die u heeft vrijgemaakt voor dit interview, welke maximaal 60 minuten kan duren. Ik ben Rina Doerga Misier, student Agogiek van de Vrije Universiteit Brussel. Ik kom uit Suriname en ben hier om de Master Agogiek te doen. Dit interview is in het kader van mijn Masterproef. Mijn onderzoek is een evaluatie van het Europees jeugdbeleid in Vlaanderen. Het jeugdbeleid van de EU is heel breed, daarom is het voor dit onderzoek afgebakend. Wij bespreken meer specifiek de EU-strategie voor jongeren 2010-2018, de gestructureerde dialoog, het Erasmus +- programma (YIA) en de jongerengarantieregeling.

Onderwerp van het onderzoek: het jeugdbeleid van de Europese Unie door de bril van Vlaamse jeugdwerkactoren.

Voor dit onderzoek zijn jeugd(werk)actoren in kaart gebracht en geselecteerd. De experts zijn vanwege hun deskundigheid op het domein jeugdwerk en jeugdbeleid benaderd om hun medewerking te verlenen aan dit onderzoek. Via interviews kan een beeld verkregen worden over hoe het jeugdbeleid van de EU ervaren wordt in Vlaanderen.

Doelen van het onderzoek: inzicht verschaffen in het jeugdbeleid van de EU, het inventariseren van de sterke en zwakke punten van het jeugdbeleid, het formuleren van aanbevelingen.

Aangezien ik niet alles wat er tijdens het interview gezegd wordt kan noteren en onthouden, wil ik een digitale recorder, dictafoon, gebruiken om het vast te leggen. Dit, om het interview later voor mijn onderzoek uit te werken. De informatie zal heel discreet en confidentieel behandeld worden.

*** *Informed consent laten ondertekenen en vragen of het gesprek opgenomen mag worden vervolgens dictafoon aanzetten.***

Ik zal eerst wat praktische gegevens over u verzamelen en daarna bespreken wij de topics. Mag ik het volgende over u weten.

- Wat is uw naam?
- Wat is uw beroep?
- Kunt u een korte beschrijving van uw functie geven?
- Hoe lang doet u dit werk al?

- Vragen of de respondent vertrouwd is met de onderwerpen.
- Vragen naar eventuele ervaringen of betrokkenheid met de topics.

De onderwerpen eerst introduceren en vervolgens steeds de volgende vragen stellen.

- Welke zijn volgens u de plus punten (sterktes) van dit programma? Motiveren.
- Welke zaken belemmeren of werken vertragend (zwaktes) om de doelstelling te bereiken?

	Output jeugd beleid EU	Specifiek	Inhoud programma
1	Het strategisch kader	<p>EU-strategie voor jongeren 2010-2018</p> <p>Het jeugdwerk en de jeugdorganisaties zijn dragers van een aantal van de algemene doelstellingen van de EU-jeugdstrategie en actoren die bijdragen tot het realiseren daarvan.</p>	<p>De EU-strategie voor jongeren 2010-2018 staat voor een opencoördinatiemethode en een jeugd beleid dat meer op onderzoek en feiten gebaseerd is. Om invulling te geven aan de opencoördinatiemethode organiseren lidstaten permanente en regelmatige dialoog met jongeren. Twee algemene doelstellingen van de EU-jeugdstrategie zijn: meer en gelijke onderwijs- en werkgelegenheidskansen voor jongeren alsook actief burgerschap, sociale inclusie en solidariteit onder alle jongeren. Het is daarbij de bedoeling op acht actieterreinen initiatieven te ontwikkelen: onderwijs en opleiding, werkgelegenheid en ondernemerschap, gezondheid en welzijn, participatie, vrijwilligerswerk, sociale inclusie, creativiteit en cultuur en jongeren en de wereld.</p>
2	De gestructureerde dialoog		<p>Een intergraal onderdeel van de EU-strategie, de gestructureerde dialoog is een participatie-proces waardoor jongeren uit heel Europa hun visies over vraagstukken uiteen kunnen zetten in een directe dialoog met beleidsmakers. 18mnd – 1 thema, om de 6 maanden EU-jeugdconferentie.</p>
3	Erasmus +-programma	Erasmus +-programma 2014-2020 (YIA)	<p>Erasmus + is een EU programma voor onderwijs en opleiding, jeugd en sport voor de periode van 2014 tot 2020, streeft ernaar om meer dan vier miljoen mensen, met name jongeren, een studie, opleiding, uitwisseling of vrijwilligerswerk in het buitenland te laten doen.]</p>
4	Andere EU-initiatieven	Jongerengarantieregeling	<p>Een Europese strategie om jeugdwerkloosheid aan te pakken. Jongeren tot 25 jaar worden binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of gestopt zijn met onderwijs geholpen aan een baan, stageplek of vervolgonderwijs op maat.</p>

Wenselijke situatie

- Op welke punten zou het EU-jeugdbeleid sterker gemaakt kunnen worden? Wat zou u als prioriteit aanduiden binnen het EU-jeugdbeleid? Motiveren waarom.

Afronding

Ik ben aan het eind van het interview gekomen.

Heeft u misschien nog vragen of opmerkingen?

Ik wil u nogmaals hartelijk dank zeggen voor uw medewerking. Ik ben nu een focusgroep aan het voorbereiden, mag ik misschien weer een beroep op u doen als u beschikbaar bent?

Dictafoon uitschakelen.